

شهباهه‌نگی به‌فر

به گیانی ئاونگیت سویند ده‌خۆم
ئهی خه‌نه‌به‌ندانى فیرده‌وسى رۆحم
که ته‌مه‌نى کچینی بارانه نه‌باریوه‌کانم
بیر نه‌چیتته‌وه...!
به‌سه‌بکی بالای ئینوسیت سویند ده‌خۆم
ئهی جاویدانتر له‌گزنگی سه‌حه‌ر
که شه‌وی په‌رده‌ی په‌پوله‌و ته‌ستیره‌کانم
بیر نه‌چیتته‌وه...!
له‌بیرمایه‌ له‌یه‌که‌م شه‌وی ته‌مه‌نم دا
مۆم له‌ناو له‌پی ده‌سته‌کانی خۆم داگیرساند
ئهم شه‌ویش به‌شه‌رابی فرمیتسه‌که‌کانی ئهم مۆمه
خۆم مه‌ست ده‌که‌م و یه‌خه‌ی قه‌ده‌ر ده‌گرم.

بۆ ته‌نها ساتیک،
ژاوه‌ژاوی ئهم زه‌مه‌نه‌ سه‌ر شیتته‌ جی ده‌هیتلم
لیم گه‌پۆ:
با له‌ په‌نجه‌ره‌ی چاوه‌کانت بێمه‌ ژووری
ده‌مه‌وی،
له‌گه‌ل فرمیتسک و هاواری شیع‌ر له‌ دایک بېم.
ده‌مه‌وی، له‌گه‌ل ناخی گوله‌ نیرگزییه‌کانی
سه‌فه‌رکردوی به‌ختت گه‌وره‌بېم...!
سلاو ئهی عه‌شق
سلاو ئهی جاویدانتر له‌ فیرده‌وسى «با»
سلاو ئهی خه‌ونه‌ زراوه‌کانی رۆژگا‌ره،
وه‌جاغ کویره‌کان...!
ئه‌مشه‌و..
سه‌رقافله‌ی تریفه‌ی مانگ دلی پره‌.
که‌لا دۆزه‌خییه‌کانی تارماییه‌ ره‌شه‌کان
رینگاکانی به‌هه‌شتیان داپۆشیوه‌.

نەمشەو...

هەردوو مەمکی تەمەنی کچینی عەشق
بەسەر شانم شۆرپۆتەو.

لە قوولایی دڵە خەمناکەکانیان،
تف لە ئاوێزانبوونی هەوری ئافات و
خەونە کابوسییهکانی قەدەر دەکەن.

نەمشەو..

چیرۆکە پەنھانییهکانی عەشقه نەبەدییهکان.

بوخچەیی گرتدراوی شەهوەتیان دەکەنەو
کیتلگەیی مێژوو نەفرەتکارە و شک هەلاتووەکان
ئاوێژین دەکەن..

نەمشەو...

تریفەیی مانگ و گولبارانی هەورو هەناسەیی «با»

بەدەکەو پیاوسەبەک بە شەقامەکانی نامۆییدا دەکەن

سلاو ئەیی گولە بەفرینییهکانی فیردەوسی رۆحم

سلاو ئەیی گۆرانیهی به سۆزەکی لاشەیی برینداری

بەریارانی عەشق...!

سلاو ئەیی شەبەهەنگی نیو مەمکۆلەیی بەفر
خۆم دەخزینمە نیو باوەشی هەلمی روبرارە شەرمەکان

لە گەڵ کازپووی عەشق پێکەو سەفەر دەکەین

دەمەوی لە ناھەنگی لە دایکبوونی خۆر سەما بەکم.

تا لە بەهەشتی خەونە سک پڕەکانی بەهار

دەسکە گولتیک بۆ تەمەنی کچینی خۆم و بۆ گەلا پایزییهکانی

ئەم دەقەرە بەدیاری بەینم..!

ئای کە ئارەزوومە،

شەویک بە چاوەکانی خۆم ببینم

مردنی وەرزهکانی بەفرو غەریزه سربووەکانی درەخت

ئاوێزانی یەکتیری بن

ئەوسا پڕ بەدلم

بۆ شەو سۆرەکانی مەملەکەتی خۆر گۆرانی دەلیم

لە گەڵ پشکووتنی گەلا بەهەشتیهکانی عەشق

شیر دەخوینمەو

لەگەڵ بەستەى شەوبەراتى ئەویندارە فێردەوسییەکانیش
زیکر دەکەم.

سلاو ئەى شەنبای نیتو هەناسەى پەلکەزێرنەى
ئێوارانى عەشق

سلاو ئەى فرمیتسکە بێ گەردەکەى گۆنا شووشەییەکانى «با»
سلاو ئەى خۆزگە سنەوبەرییەکانى سەرسینگی پەپۆلە،
تازى بەدارەکانى بەهەشت...!
ئەمشەو دەپرۆم..

لەگەڵ خەونەکانى گۆلەگەنم سەفەر دەکەم.
تا ناو نیشانیك بۆ شیعەرە ئەفسونایییەکانم نەدۆزمەوه
نایتمەوه
ئەمشەو دەپرۆم...

لەگەڵ میزاجى رۆحى ئەستێرەى کاروانکۆژەو
بریسکەى پرچە بەفرینییەکانى دایکم سەفەر دەکەم
تا لە ئەفراندنى گۆرانییە خۆلەمیشییەکانى کچیتى لافاو
تى نەگەم نایتمەوه..!

ئەمشەو دەپرۆم..

دەبە شۆرەسواری سەفەر

دەبە شۆرەسواری خەونە پەمەییەکانى کچان

دەبە شۆرەسواری عەشق

دەبە شۆرەسواری شەباھەنگى نیتو مەمكى بەفرو

شۆرەسواری جاویدانى فێردەوسى رۆح..!

ئازارى ١٩٩٦

سه‌مای له‌دایکبوونیکی تر

نهی نه‌وانهی

بۆ ناشتنی بزهی سه‌حهری خه‌ونه‌کانم چاوه‌پێته
ئێوه له‌نیو دوورگهی قلیشای له‌پی ده‌ستم له‌ دایکبوون
ده‌زانم،

دلی هه‌مبانه‌ی خۆزگه‌کانتان لێم به‌قینه
سیمای درێدانه‌ی سه‌رمایه‌تان گرژو ره‌شه .
دێته به‌ر گویم،

هه‌موو شه‌وی به‌چرپه‌وه‌ باسم ده‌که‌ن
به‌سه‌رها تم بۆ یه‌کتتری ده‌گێرینه‌وه .
ده‌تانه‌وی په‌رهموچه‌ی باله‌کانی کۆتری هیوام
ده‌ره‌پێتن.

چیتر شه‌وان چاو لێک نانێم. نه‌بادا بێن،
سالنامه‌ی مانگه‌شه‌وی ته‌مه‌نم ئاوه‌ژوکه‌ن.

هه‌ردوو ده‌ست و مه‌مکی هه‌وره به‌هارییه‌کانم بپرنه‌وه .

من قه‌تماغه‌ی زامی سه‌ختی دلی میژووم .

له‌گه‌ڵ یه‌که‌م چرپه‌ی گریان له‌ دایک بووم .

من ژیله‌مۆ و بزهی لێوی وه‌رزه‌کانم

تا دی ره‌نگم گه‌شتر ده‌بێ .

تا دی، له‌ناو مندالدانی شه‌وه تاریکه‌کان

سۆماو نیگای چاوه‌کانم تیرتر ده‌بێ .

من بارانم گۆنای گژوگیا ته‌ر ده‌که‌م

تیشکی خۆرم، گر له‌ هه‌لمی سه‌ر ده‌ریای ناخم به‌رده‌ده‌م

من پالنه‌وانی رۆمانیکی بێ کۆتایییم

هه‌ناسه‌م خۆینی گه‌رمی دلی مۆمیاکراوی چرایه‌کی

کوژراوه ..!

من شه‌وانان،

گوێ له‌ ئاوازی له‌رینه‌وه‌ی گه‌لا وه‌ریوه‌کانی رۆحم ده‌گرم .

چیتر شه‌وان چاو لێک نانێم، نه‌بادا بێن

ده‌فته‌ری یادگاریه‌کانی ته‌مه‌نم بسووتینن .

ئېستاش، خۆم و بوخچه نه كراوه كهى هېواكانم
 خۆم و گۆچانه دريژه كهى دهستم
 له سهر گردى ئه و تابلۆيه ره شه م
 كه به ديوارى پيشانگا كهى دلى ميژوو هه لو اسراوه.
 من گۆرانىيه كهى پر له عيشقى مه مكي گولم
 له و رۆژه وهى خۆم ناسيوه
 له نا و نا و ئينه و سه رابى رۆحى مندا
 سه ماي له داىك بوونى كهى نوئى و
 مۆسيقا يه كهى ته رو خۆره تاوى دنيا يه كهى تر ده بينرئ...!

به فرانبارى ۱۹۹۴

به هه شتى سه راب

نه سته مه له بېر كردنى ساته چاوه روان كراوه كانى
 فرېشته خه منا كه كان.
 له بېر كردنى شه وانى ته نيايى شه نكه بيبه كهى رۆح سووك
 له بېر كردنى ئه و ساته ي،
 ده ستم خسته بن سه رى هه ورو نيگاى گه رمى مانگم خوينده وه
 نه مردم، شه وىك له شه وانى ته مه نم
 له كاروان سه راي غه ريبان و بېن دالدايان
 له شه وه تاريكه كانى مه مله كه تى شه مشه مه كوئيره و غوربه ت دا
 به ديار ناگردانى بزه ي رۆح سه له فيه تى ميژووم نووسيبه وه
 ئه و خه ونه شيرينانه ي له م شه وانده دا ده ميبينى
 هه موو جار، بۆ ئه و رووناكيبه چوار گۆشه ييه ي
 كه ده مه و ئيواران ده بوو به ميوانى دلّم ده مگيتر ايه وه...!
 شه وانان ئه و په ر ه سىلكه بېن په رو بالانه م له باوه ش ده گرت

با ژووره تاریک و خاموشه‌کان رووناک بکه‌ینه‌وه، نه‌ی عشق...!
 ده‌فته‌ری بی‌ره‌وه‌ری موسافیره‌کانی نه‌و ویتستگه‌یه
 بخوتینه‌وه
 تا له بی‌ه‌وده‌یی نی‌و خه‌لوته‌ی ده‌رویتشانه‌و له نه‌به‌دیه‌تی
 توانه‌وه‌ی روختان تی بگه‌ن.
 وه‌ی گیان، نه‌ی په‌پوله‌ ره‌نگا‌وره‌نگه‌کانی نی‌و گولزازی به‌ردیده‌م.
 وه‌ی گیان، نه‌ی نم‌مه‌ بارانی مه‌مک فه‌ریکه‌یی.
 وه‌ی گیان، نه‌ی کۆتره‌ سپیبه‌کانی ده‌مه‌و نی‌وه‌پۆیان یاریتان
 به‌ نه‌لقه‌ی په‌نجه‌م ده‌کرد
 وه‌ی گیان، نه‌ی منداله‌ ویتله‌کانی سه‌رشه‌قامه‌کانی گه‌رده‌لوول
 وه‌ی گیان، نه‌ی هه‌ناسه‌ی خۆری شه‌به‌قی به‌یانی
 وه‌ی گیان، نه‌ی مرده‌وه‌کانی نی‌و گۆرستانی به‌هه‌شتی سه‌راب، وه‌ی گیان...!

به‌فرانباری ۱۹۹۶

که‌ له‌ که‌نار ده‌ریای نامۆیی و
 له‌ناوقۆزاخه‌ی ته‌متوومانی سه‌رشیتتی دا خۆیان ون کردبوو
 نه‌و ده‌مانه‌ی که‌فالی هونه‌رمه‌ندیکی عاشق ده‌بینن
 تووره‌ مه‌بن.
 سواری سه‌رشه‌پۆلی ره‌نگه‌کانی بن...!
 هه‌موو لقی دره‌ختیک ره‌هایه‌ کاتیک کپنوش بو‌ئاو ده‌بات و
 تینویتی ره‌گی شه‌هوه‌تیان به‌ یه‌کتر تیر ده‌که‌ن.
 نه‌و کوره‌ شه‌رمنا نه‌ی شه‌وانان بی‌ نویتژ ده‌بن گوناهن
 هه‌میشه‌ خه‌ون به‌و ده‌سته‌ نه‌رمۆکانه‌ ده‌بینن
 که‌ لێپانه‌وه‌ فیری عشق بوون...!
 ده‌خیلتم نه‌ی عشق:
 ده‌خیلتم نه‌ی به‌راشه‌تی پیکه‌نینه‌ کۆریه‌له‌بیه‌کانی
 نی‌و مندالدانی روخساره‌ نامۆبیه‌کان.
 فریام که‌وه‌ نه‌ی عشق
 من به‌دوای خه‌ونه‌کانی «ئاو» دا ده‌گه‌ریم...!
 ده‌ فریام که‌وه‌ فریا..

کهرنه ڦالتي له دايک بوون

❖ ګول ليره، ليره سما بله ❖
کارل مارکس

سهما بکن

کهرنه ڦالتي له دايک بوونمه

ګول ليره، هر ليرهش پشکوکان ده گه شينه وه

نيره هوارگه خه نه به نداني ته وينه

ده گوي راکرن له گورانييه کاني درخت و له پتکه نيني شنه با

ده گوي راکرن له سهمفونايي ناوکه سپيده ييه کان و

له موناموترين موناموي خوشه ويستي

کهرنه ڦاله، کهرنه ڦاله، کهرنه ڦال.

کهرنه ڦالتي له دايک بووني خوره تاو و نه ستيره يه

کهرنه ڦالتي له دايک بووني شه پوله کاني ده رباو

سهماي ګوله و نه دوشه يه.

کهرنه ڦالتي له دايک بوونمه،

ده سهما بکن، دهی ده سهما بکن، سهما بکن سهما ..!

من هاتووم!

تارما ييه ليتله کاني بهرچاوتان لابه رم

هاتووم، کابوسي نيو خه وي شه وه يه لدا ييه کانتان

راو بښيم و شه مشه مه کوپره کاني تاريخش سر به يم.

ميژووم شاهيده ميژوو.

به بهرچاوي روشنه وه هاتووم و به ره و دنيا يه کي با شتر ده روم

ته نيا منم له وه ته ي له دايک بووم،

په رچه مي يه کساني خوازم ده برسکي ته وه.

ته نيا منم له وه ته ي هم له گدل شه وه زهنگ ده جهنگم

خوره تاو و يش له ناو له پي ده سته کانم گش را ده گرم.

ته نيا منم به ته نيا من،

له وه ته ي هم نه و شه پوله م.

که گورانييه کاني .. دو يني و نه مرؤ و سبهم .. يهک ناوازه

سهر به رزانه هه موو روژتیک هه ده پلیم و ده پلیمه وه .
 ته نیا منم له وه ته ی هه مه په ناگه ی نه ویندارانی بی نه وایانم .
 له بهردهم ره شه بای ئافاته فیرعه ونییه کان ،
 کړنووش نابهم و ده روازی جی راوگه ی نه وینی و
 سه مای ره هاییه نه به دییه کانتان به روو داناخه م .
 ته نیا منم ، گرمه گرمی هه وره ره شه کان و
 پرووسکه سهر شپته کانی ئاسمانی «شهر» ریسوا ده کمه .
 کاتیک که شه وانان له نیتو مال و حالی خوتان له خهوی شیرین
 راتان ده په پړینی...!
 ته نیا منم به ته نیا من ،
 له سهر لیتوی خه ونه کانی منداله بیتنازه کان چرو ده کمه و له نامیزی
 خولیا و ئومیدی مرۆقه ماندووه کانی خیلی کاریش گه وره ده بم .
 گوئ لیره یه ، ده هه لیره ش سه ما بکه ن .
 ئاخه کهرنه ئالی له دایک بوغمه .
 ده سه ما بکه ن ، ده ی ده سه ما بکه ن ، سه ما بکه ن سه ما...!
 هۆژنانی لووت براو ، قژ سووتاوه کانی بی گونا ه

هۆ کچۆله عاشقه کانی لیتو به خه م
 هۆ منداله ده ست فرۆشه کانی سهر شوسته ی گه رده لول .
 هۆ پیاوانی سهر گه ردان و شیتاووه کانی نیتو دۆزه خی یه ئدایی .
 نه ی نه وانه ی ،
 ته مه نیتکه له گه ل سفره ی خالیتان رهنگی یه کترتان گرتووه .
 نه ی کۆبله کان ،
 هه ر هه مووتان ده پیم بلین... ؟
 «کی رزگارتان ده کات جگه له وانه ی وه ک خوتانن» *
 نه وه تانی ، نه وه له پی ده سه ته کانم
 به بناری ده ماره کانی ناخم هه لگه پړین .
 به ناو خوینی ده ریای عه شقم بتوینه وه .
 با پیکه وه ، به ره و به هه شتی خو شه ویستی و
 به ره و دنیا یه کی با شتر برۆین .
 ده وه رن له ته کما ری بکه ن
 با پیکه وه ، پۆل پۆل کۆرانی بۆ گوله گه نم و
 بۆ خو ره تاوی نه ئین بلتین .

ئەي كۆيلەكان ھەر ھەمووتان،

دەوھرن دەي، كەژاوەكەم گەورەتر كەن

گۆل لىترەيە، ھەر لىترەش پشكۆكان دەگەشپنەو

دەسەما بکەن، ئاخىر كەرنەفالى لەدايىك بوونمە

دەسەما بکەن، دەي دەسەما بکەن، سەما بکەن سەما...!

* بەرتۆلد بريتخت

حوزەيرانى ۱۹۹۷

سەمفۆنيای گۆل و نان

بالندەكان، لە ئامىزى مانگ راکشاوون.

سەريان لە خەنەي «با» گرتووه

بە دواي پىستى مارمىلكەكان دا دەگەپتەن

پىتلوى چاوى تەرمەكان ھەلدەدەنەو

سەمايەكى بى گۆرانىيان لە پىش دەكەن

ئىرە گۆرەپانى شۆرەسوارانى غارغارىنە

گەنم لە گۆرستانى ژىر سىنگمان دەنيژىرى

پەلكە زىپىنە،

بە ھەيرانى تاڭگەو خۆرەتاو دەخەوئ

كارىزەكان، بە لەنجەو چا ھەلدەين

باران، پرسەي ماتەمىنى باخ و كىلگەكان دەگىپتەن

لەم ئۆقيانوسە ھەناسە سوارەدا

رهگی چاومان له ژیر که پری بهر سیتبهری بهلامان
له دایک بووه
ئیستاش، له سهر پستی ههور سه ما دهکا
ئاگری سهر ته پۆلکهی ئەژنۆکامان گهش ده بیتهوه
کتی دهلتی.. ههر ئەمشهو تهرمهکان زیندوو نابنهوه..؟
زه ماوهندی خۆره تاو ناگێرن...!
ئهو شهقامهی له بهفر دروست کرا بوو واخه ریکه،
هیدی هیدی ده تویتتهوه.
تارماییهکان به رهو چیا هه لده کشتین
داره پروو دهست به چیرۆکی بهر ئاگردانی شهوانهی
دهکاتهوه.
له بن مه مکی ئەم سپیدهیه، دره ختهکان پتی ده که نن
کانییهکان گۆرانی ده لێن
داسهکان خویان تیژ ده که نهوه
تهون کارهکان، دهسترازی نوی دروست ده که نن

په پوولهکان، عاشقانه دهم ده خه نه ناو ده می یه کتری
که مانجه ژه نه کانیش له ناخه وه
بو سه مای فریشته یی سه م فونیا ی گوڵ و نان ده ژهن...!

تابی ۱۹۹۴

سەفەری رەھابوونی خەون

- لەدایک بوون -

رۆحی پاکیزەیییم
دەسگیرانی فریشتە سپییەکان بوو
ئێستە تالای مەرگ دەچیتێ.
رۆژگارە سەفەرییە گۆبەندییەکان
شەرم لە شیعەرە وەنەوشەییەکان دەکن
کاتیەک لەشکری مردووان دەبینین
وتاف لێ دەدەن و دەلێن
... نامانەوی بمرین *...
ئێمە بۆ ئەو لە دایک نەبووین هەتا بمرین
نامانەوی نا

بە مردوویش دەمانەوی بژین...!

- ماچ -

وەکو پشیلە شیتەکان
لە هەموو شتتیک رادەکەم و یاخی دەبم
یاخی لە خەونەکانی هەرزەیی تۆ.
یاخی لە خەونەکانی گژو گیا...
دەدەست لە شەمەندەفەری یاخی بوونم هەلگرە.
من لە یەکەم ویتستگەیی بە یەک گەیشتمان
نامە مالتاواواییم بۆت نووسی
مالتاوا.. ئەی بزه نەرخەوانییەکانی دەمەو ئیوارانی شیعر
مالتاوا.. ئەی دۆژەنە نەندیشەییەکانی شەو شەختەییەکان
مالتاوا.. گۆلەکەم.
من لەناو رووباری «با» ماچم کردی و لەناو دلێ بارانیش دا

دهمهوی پەرداخی چاوه‌روانیت بشکینم...!

- خەون -

ئەو ژنە مامانەى ناوکی دایکمی بپی و

ئەو پیاوہی یاسینی لەسەر باوکم خوتند

ئێستە وا بە بەرچاوی منەوہ سوآل دەکەن...!

دوینتی شو

منیان کردە پاشاو گەورەى ئەم مەنفايە خۆلاوییە

دواى چەند ساتیک

کچەکان، لەبەردەم ژوورەکەم دا مانیان گرت

کۆرەکان، خۆیان خنکاند

ئەستیرەکان، چاویان رژا.

تابلۆکان، بێ رەنگ مانەوہ

ئەسپە سپییەکان بەرەو ئاسمان فڕین.

کیتلگە لەکان بوون بە بەرەد...!

سروشەت حاشای لە ناوی خۆی کرد.

هەموو زیندەوەرەکان سویندیایان خوارد چیتەر زاوژی نەکەن

ئاخ.. «رۆژگارێکی سەیرە گۆلم»...! * *

- رەھایی -

رووت ببنەوہ

منیش رووتم

با مومارەسە لەگەڵ ئاسمان دا بکەین

رووت ببنەوہ رووت

سروشتیش رووتە

با مومارەسە لەگەڵ رووبارو «با» و گۆل و کانى و

لەگەڵ خوناوی سەر لیتیوی رینگاو بانەکان دا

بکەین...!

دەرپووت ببنەوہ رووت

با هەموومان

هەر هه‌موومان جله‌کانی خۆمان بسوتینین ،
له پەنا بەردەکان نان بخۆین و بخه‌وین...!
ده‌پروت بینه‌وه روت
با هه‌موومان...
هەر هه‌موومان له کاتی توانه‌وه‌مان دا
گوێ له خورپه‌ی دلی یه‌کتری بگرین...!

- سه‌فه‌ر -

نیگای چاوت
سه‌ره‌لده‌گرن و کۆچ ده‌که‌ن
له‌سه‌ر ئارامی بالی کات ژمی‌ره‌کان، دهنیشه‌وه
میژووی ره‌هیتله‌ کۆچه‌رییه‌کان
تنۆک تنۆک بارانی شکۆی لی ده‌تکتی.
چیبه‌که‌م،
خۆزگه‌ وه‌ک چۆن سینگم دیواری نازاده

ئاوهاش په‌نجه‌کانم
به‌له‌میکی گه‌وره‌ ده‌بوون
تا له‌ سه‌فه‌ری به‌ره‌و هه‌وارگه‌ی ره‌ها‌بوونی رۆح
هیچ زینده‌وه‌رتیکم به‌جی نه‌هیتشتبا...!

*

*هه‌ردوو نیوه‌ دێر ئه‌حمه‌دی شاملو

شەوانمەى ھەورە سىپىيەكان

ئەو شەوانەى

تارمايى ھەرەمىتىكى فىرعەونى

وھەكو تەونى جالجالۆكە

لە كەلىنى نىو مەمكۆلەى سىنگى ئەم شارە بىن نازە

دەردەكەوى و

مىلى كات ژمىرەكانىش

لە يەكتىرى ياخى دەبن.

كپتەوى ھەورە سىپىيەكان

پەنجە لە گەرووى شەو رادەكەن

منىش لە تاو ژانە شىعەرى شەوم

مەمكۆلەكان لىك دەخشىنم

ئاگر لە سىبەرى خۆم بەردەدەم

ئاخر ئەم شەو

شەوى لە داىك بوونەوى مرۆڤە...!

لەگەل تریەى دلى خۆم و

ترپەى دلى ئەو كەسانەى

لەم شەو لە داىك دەبنەو

گولە شەوبۆ

لەسەر دلى بەرد دەپروىنم

چاوەكانى گەلای ئەم وەرزه ماچ دەكەم

لەبەر مۆمى تریفەى مانگ

لاوك و ھەيرانى ئەستىرەبى

بۆ باران و گول و درەخت دەلیمەو...!

ئەو شەوانەى

ئۆپەرىتى بووكە بە بارانى مندالان و

گريان و پىتكەنینه بىن دەنگەكەى

گەورە كچانى رۆژھەلاتى دىتە بەرگویم

په نجه کانم

دهست به سه مای رۆحی ده کهن

له تاو ژانه شیعری شهوم

گه لای شۆره بییه کانى چیاى و

قژى رهشى

به یانییه چاو خه والووه کان ده پر مه وه.

به نیتو شه پۆله هه لچوووه کانى ده ریادا رۆده چم

برژانگه کانم

ده که مه سه ولى به له میتكى كۆلۆمبسى

له م سه فهره دوور و دريژه له گه ل خۆم دا

په یامى ئاره زوووه کانى شیعرم ده گیتیم

ئاخر له وئ

له کونده به بۆیه چاو تیژه کانى شهو ناترسیم

چاوه کانم

ده بیته ولاتى نه ستیره و

رۆحم

بۆ ده رویتشى خولیا کانم ده ف لی ده دا

هه گبه ی پیرم

جلی سپی بو کیتنى نوئ له بهر ده کا...!

۱۹۹۴/۲/۳

بژی عهشق... بژی مرۆف

بیشکەشه به: کەژال خدر

ئەو رۆژانە

خەونە سپیدەبیەکانی بزه ئەرخەوانییەکانم

لەبەر رێژنە ی بارانە تریفەبیەکان

بە دلتیکی پر لە عهشق و بە ئەوینتیکى وەنەوشەیی سەمایان دەکرد

بالا شەنگەبیەکەى خۆزگەکانیشم

لەسەر تەرمی شەو ئەنگۆستە چاوەکان دەبریسکایەو

نم نم لەگەڵ ئومێدە پەپۆلەبیەکانم رێم دەکرد

ئەو رۆژانە چەند بەختەوەر بووم...

منی خونچەتر لە بالای شەوئى سەرگەلا سەوزەکان

منی دل گەشتەر لە سەمفۆنیای لاولاوەبیەکانی شەو سۆرەکانی

رووبار

منی دل پر ئەقین و جەستە لێواو لێو لە عهشق

عەشقی سەتە رەهایبەکانی تەمەن و ئەقینی تاڤگەى

تایندەبەکى باشتەر

لە سەتە سوورباوەکانی ئەو رۆژانەم

دەمویست گۆنای ئەو بەیانیبە ماچ بکەم، کە گورزە

رووناکیبەکەى تیتویتی نامۆی دلێان دەشکاندم

دەمویست لەگەڵ کاروانی ئەقینداران رێ بکەم، بەهەشتە

ئەبەدیبەکەى پێش مردنم ببینم و

شەوانان بە نارامی گوێ لە گۆزانیبە بە سۆزەکانی رووباری عهشق بگرم

من دەمویست، شکۆفەى عهشقی سەر لێوکانم بۆ هەمیشە

گەشتەر بێت و رێژنەبارانی خەونە خۆشەکانیشم بە گورپر بن

بەلام سەد تاخ..!

کاشکا: ئەو رۆژانەم بە چاوەکانی خۆم نە دیبا.

کە بالایان لە شەو زەنگ هەلکێشام و لە نێو تاشەبەردەکانی مەرگ

بەتابوتە ئەبەدیبەکانیان سپاردم.

خۆزگە: دێوزمەى مەرگ و ئافاتە رەشۆکیبەکانم بە چاوەکانی

خۆم نەدیبا کە تیایدا،

ئەشقیاکانی تریفەى مانگ زىنده بە چال دەکران
 چ خەزانىکە ساتە تارىکەکانى ئەشکەوتە دۆزەخىيەکان
 چ شەو مەرگىکە ژانەژىنە گۆرستانىيەکانى تەک کىلە مردووەکان
 پەپوولەپەک نەبوو، رىبوارىک نەبوو
 شەوانان گوئى لە رازە سوورمەيىەکانى دلم بگرى
 منى خونجەتر لە باران.
 ئارەزووم بوو، باوەشم بۆ خۆرەتاوہ گەشەکەى حەزەکانم
 بکەمەوہ
 ئارەزووم بوو، لە ژىر سىبەرى دارسىوتىک رابکشىم و شنەى
 نەسىمى ئىتوارانىش لەسەر سىنگى خۆى هەلم بگرى و بىم بات بۆ لای
 ئەو فرىشتەيەى خۆشم دەوئى..
 لە رىگادا: مىراتگرانى شەوہ زەنگى نىو ئەشکەوت و گومبەزەکان
 ئەوانەى [عەشق و گوڵ و ئافرەت و ژيان] زىنده بەچال دەکەن
 ئەوانەى چاويان بە تریفەى مانگ و بە برىسکەى بەيانىان
 هەلنايى..
 - لاشەيان شەلالى خوتىن کردم! -

ئىستە دلم پارچەپەکە لە برىن
 ئىستە دلم دەرياپەکە لە رق و نەفرەت بەرامبەر بە کەللە پووجەکانى
 چەرخە بەردىنيىەکان
 ئىستە دلم کانىيەکە پر لە عەشق، بۆ نايىندە
 بۆ ئەو بەيانىيەى کە لە ساتە شکۆفەيىەکانى تەمەنم خەونم
 پىتوہ دەبينى و بۆى دەگرىام.
 ئىستە دلم بوخچەپەکە لە گۆرانى و بەهارىکە پر لە گوڵ و لىتو و لىتو لە خەندە
 ئىستە من رىبوارىکى ترم.
 ئىستە من ئەو عاشقەم، گۆرانىيەکانى... کلاراو رۆزاو..
 سروودەکانى... جەوھىل... تان بۆ دەلتم.
 وا هەست دەکەم من دووجار لە داىک بووم
 ئىستە دەزانم کەوا،
 من کەژالم من کەژالم کەژالم کەژالم...!
 ئەو کەژالم هەست بە رازە وەنەوشەيىەکانى دلم دەکەم
 ئەو کەژالم شەوانان سەر بە مەمکۆلەى شەپۆلە گەرمەکانى
 دەريا سپىدەيىەکان دەکەم و گەردانە سوورەکانى ئارەزووەکانىشم

تیر ماچ دهگم.

ئەو کەژالەم رینگای عەشق و ئەوینم گرتوو لە گەڵ ھاودلەکانی خۆم
دالەدی ئەو ژنانەین کە شیشەیی زیندانه ئەبەدییهکان
لە دیواره ئەستورەکان دەردەهێنن و بۆ لامان دین.
ئیمە لە مائەکانمان گۆرانی عەشق دەلێین
مائەکانی ئیمە پراو پره لە بەختەوهری
ئیمە بەرەو ھەوارگەیک دەڕۆین،
لە دەروازەکەیی نووسراوە،
ئێرە مەملەکەتییکی ترە... ئێرە مرۆڤەکان
بە رەھایی سەما دەکەن و پێ دەکەنن و گۆرانی دەلێن
ئێرە عاشقەکان زیندە بەچال ناکرێن، ئێرە ھەموو مرۆڤەکان عاشقن..!

١٩٩٨/١/٢٥

بۆ چاوە گەشەکانی رەھا

کچم رەھا
چەند رۆژیکە ھاتی یە دنیا
چەند بە جوانی و چەند بە نەرمی
لە ناخووە پێدەکەنی...!
دەپێم بلتی،
ئارەزووی ئەم ھەموو پێکەنینەت لە کۆی ھیتنا...؟
دەپێکەنە رەھای دلم
پێکەنینت، شمشالەکەیی کۆچەرییانە
پەپوولە یادگارییەکانی باوکم دیتیتە سەما
پێکەنینت،
بەلندەکانی دەریاو
بزوو خەندە بە ریکەوتەکانی دایکە
لەو تەری تەمبۆرەکەیی چاوم دەدا.

کچم ره‌ها

که گه‌وره بووی بیرت نه‌چی

له رۆژانی کۆچه‌ریما هاتییه دنیا..!

ئه‌و رۆژانه‌ی،

ئه‌ستیره سووره گه‌رۆکه‌کان

ناسمانی ده‌وارنشینى شاریان جی ده‌هیشت

شه‌وفی سهر رۆحی گه‌لاکانیش

له‌گه‌ل شیعره سهرپراوه‌کانی شه‌وانه‌م

له زه‌رده‌خه‌نه‌ی به‌یانی تووره ده‌بوون

به‌دلته‌نگی لیویان له‌سهر یه‌ک داده‌نا..!

رۆحی بابه‌ی..،

رۆله نه‌که‌ی که گه‌وره بووی

خوینی ناو ده‌ماره‌کانی

په‌نجه ناسکه شووشه‌یه‌که‌ت شه‌خته بکا.

گوله هیترو‌ی به‌رسیبه‌ری،

چاوی گه‌شی ئه‌فسوناویت نازار بدا

له ژیر که‌پری مه‌زاره‌کان چۆک دابده‌ی

له‌پی ده‌ستت سه‌یری ئه‌ستیره‌و مانگ بکا.

ئه‌ی خۆشترین سه‌مفونیاکه‌ی

نیو به‌هاری گشت ته‌مه‌نم

که گه‌وره بووی،

من نامه‌وی گۆنای سوورت کانی به‌هاره‌ی لی ده‌ری

به‌ردی بن گۆمه وه‌ستاوه‌کان

به‌ری هه‌ناسه‌ت پی بگری..!

من نامه‌وی،

رۆمانسییانه له رۆخ ده‌ریا دابنیشی و ته‌نها و ته‌نها

ئه‌سه‌په شیتته‌ی غه‌ریزه‌کانی خۆت ببینی..!

هۆ کچه‌که‌م،

تريه‌ی دلی شه‌وو رۆژم

من نامه‌وی که گه‌وره‌بووی،

به‌فر ده‌ماره‌کانی چاوت سپ بکات

ره‌شه‌باش گه‌لای ناخت بوهریتنی

بیکه ره وه... ئەو بوخچه یه ی له کۆلتایه
بهری هه لده... ئاسکی نیتو قه فهزی سییه کانت
لیتی گه پێ با... گر له شه پۆله کانی ده ریاو
گر له په راسوه کانت به ربه دن.
لیتی گه پێ با...
په رده له سه ر سیمای شه وه تاریکه کان لابه دن
باتریفه ی مانگیش له چاوانت ده ریکه وێ.
گوله گیان،
بزه ی لیتوی به یانیانم
مه ترسه...!
که شه و دادێ خۆزی ئاوا بووی شه وانته،
له بهر باران رووت که ره وه.
به لیتوانت، قژی زیرینی به یانیان شان به که
نامه قژ سووتا وه کانیش،
له ئه رشیفی مۆزه خانه ی دلی گه شت کۆکه ره وه.
هۆ رووناکییه نارنجییه که ی خۆرنشینێ خه ونه کانم

که شه و دادێ،
ده رگا له سه ر خۆت دامه خه... له بینینی ئەستیره کان بیتزار مه به
ئه وه هه وره ره شه کانن کپتوه و زریان هه لده که ن
ده یانه وێ،
له سه ر نه خشه ی شاری رازاوه ی هیوا کانت
شه قامه کان بسپرنه وه.
مۆری چاره نووسی نادیار
له ناسنامه ی عه شقت بده ن
کچم ره ها
ئه و شه وانه ی
نیگای شه رمت
چاوی شه رمت
رۆحی شه رمی زه وی ناخه
تینوی ده سترپێژی
بارانه
ده رگا له سه ر خۆت دامه خه

لئى گەرى با:

گېرى غەشقە سووتتاوھكەت داڭرىكى و كەزىيەكانت

لە گەردن و بالاي شەوت بئالئىنە...!

گولە گيانم...

دەرگا لەسەر خۆت دامەخەو

پەنجەرەكانىش با لەسەر پشت بن...!

۱۹۹۴/۳/۲۵

ڧېنۇس

(۱)

لەگەل بزەى خەمە مروارىيەكانم

بۆ ناو ناخم شۆردەبىتتەوھ

لەگەل گەمە بى دەنگەكەى ساتە لاشعورىيەكانىش

كېنووش بۆ بالات دەبەم

ئاويتەى حەزە ڧېنۇسىيەكانت دەبم

ئەمشەو: دەمارەكانى تامەرزۆيىم سەمايان دەگرد

لەگەل ساتە ئەڧىنىيەكان هاودەم بووم

لە جىھانى وەيشومەيى چوومە دەرى

لە غورىبەتى بى تۆيىدا،

لەگەل شەنبای بەفرى نىو ناخم گۆرانىم دەگوت

ئەي ئىنۆسى من ... ئەمشەو

مالەكەم بىن تۆ غورىەتخانەيە

مالەكەم بىن تۆ بە مۆسقىقاي تەنيايى ھەناسە دەدا.

ئەمشەو من و كات ژمىرەكەم و كىتیبەكانم پىتكەو دەگرىتىن

[.. لە دوورەوھش نەھاتووين، تۆزى غەربىي لە سىمامان نىشتووه..!]

لە ساتە ئىنۆسىيەكانم

لە ساتە بىن تۆيىەكانم... مەرگ بە رووتى لە ئامىتىم دەگرى و

مەمكەكانى خۆي لە سىنگم دەخشىتىن.

لە نىو عەشقە تاوسىيەكانىشم ھەمىشە سەمفۇنيا چرەيىيە پەمەيىەكانت

لە گوتم دەزرنگىتتەوھ.

نامۆيى خۆم لە پەنجەرەي يادگار يىەكانم دەبىنم

ئەي نەورەسىتر لە شەرابە ئىنۆسىيەكان

لېم گەرى: با ھەردوو لەپى دەستەكانم

بەكەمە جى راوگەي نم ئەي باران و شەپۆلە سوورەكانى ئەقىن

لېم گەرى: با ھەورە سىپىيەكان لە ئاسمانى دلم ھاتوچۆ بەكن

با بە عەشقت بىلاوتىنمەوھ.

ناخە شەرمناويىەكانى عاشقۆلە لىتو بەخەمەكانى نا ئومىدى

با ماچ بەكەين گۇنا ھەنارىيەكانى رووبارەكان و تاڭگەكان و كانىيەكان

۱۹۹۸/۲/۱۹

(۲)

ئەم ساتە قورمىيىانە ئىنۆسىيىانە يادگارى تەمەنن تەمەن

لە عەبەسى بوونى رووبارو عەشقە شىتتەكەي خۆم

ختوكەي پىتكەنن بە لەشم دادىت.

من لە بژوتىنى عەشق، يەكەم دىوانە شىعرم خوتىندەوھ

بە گۇرانىيە تاڭگەيىەكان و بەگەمەكانى خۆرەتاو ئاشنا بووم.

ئەي پاسارى تر لە شكۆفە بەفرىنيىەكان

لەھەر كوى بىم،

ئەو پاسانەى پراوپرن لە يادگاربه ئينۆسييه كان
رۆژانه به شه قامه دريژه كانى دلم دەسورپينهوه...!
دەبا پرۆين... بۆ ئەوپهري دنيا پرۆين...!
هه موو شويتىك بكهين به مەزلگهى عەشق
شەوانان: تا گۆش دەبين سەما بکهين...!
ئەى ئينۆسى من...

چەند شيرين ئەو شەوانەى مۆمى بە يەك گەيشتن دەلاوتينهوه
مۆم پيرۆزه وه كو شيعر.
من لە گريانم دا لاسايى مۆم دەكەمهوه.
گوته گيان:

لیم گهري... با گر لهو ناخه درهختيانه بهريدهم
که دهيانهوي له ههوارگهى دلمان چرا هه لکهن
لیم گهري... با خۆم بدهمه بهر ئەو تاقگه يه
که شەوانان گۆرانى عەشقم بۆ دەلى.
گوته گيان:

ئەمشه و شه رايى ئينۆسيم خواردهوه
ئەو شهوه سوورباوانه م خۆش دهوي
که دلم بهختهوه دهکەن و عەشقه ئەبه دييه کانيش له داىک دەبن...!
ئەو شەوانه شهوى له داىک بوونى من...!
بهرزو بهرپز بيت... شهوه ئينۆسييه سوورباوه ئە ئينيه كان...!

۱۹۹۸/۳/۲

سەفەرى ئاگر

لەناو شەپۆلى دەريا
بۆ نغزۆ بوونت دەسووتیم ئەى ئاگر
پیتکەنینم بە جلە کۆنەکانى زەمەن دیت
نازانم لەمەودوا،
بۆ غەریبى خۆم بگریتم یان بۆ تۆ...؟!
ئەى موغانە مەریەمییهکان
لە بیدەنگى مانگ دەرس وەرگرن
کاتى راموسان بەسەرچوو
مەمکەگەرمەکان ووشک بوون
شەهوەتى باران و گژوگیا بوون بە خۆل
سەردەرپیتنەو ئەى ئاگر
کپنوش بۆ مەقاومەتى کارتەکان بەره

سەردەرپیتنەو ئەى ئاگر

با ئاوه شەختەییەکان شلەتین بینەو
کپنوش بۆ مەقاومەتى ماسییەکان بەره
یادگارییهکانى «من و ئاگر ویا» وەکو یەکن
من دەفتەرى یادگارییهکانى خۆم سووتاند
خۆلەمیشە که ییم کردە بخورتکى گیایی
لە گۆرستانەکانى ئاگر،
ئیتستا یەک پارچە بخورى یادگارییهکانى منە دەسووتى...!
سەردەرپیتنەو ئەى ئاگر «با» هەلەلەى لەداىک بوونەوت بۆ لیدەدا
دارستانەکان و هەورە تریشقەو هەموومان لە پیشوازیت داین.
ئای لە بیتگوناھیمان
سەردەمانیک، خەونە ئاوریشمییهکانمان
لە خەونى «تاوس» هەوهمییهکان خوشتر بوو.
«من و پەپوولەو هەور» هاوپتی مەشخەلە شیتەکان بووین...!
ئای لە بیتگوناھى زەمەن

سەردەمانیتیک، مەزنتەرتین و ئەوینتەرتین عەشقمەن
 لە چاوەکانی «با» دەخویندەوه
 کاتی راموسان بەسەرچوو.
 «ئاگرو با» لە مەنزەنگەیی جاویدانی کوژانەوه.
 لە نیوان نغزۆبوونی ئاگر و بەراتەتی و ئیرانبوونی
 عەشقه مەزەکان
 کە پەرتیکمان بۆ خۆمان دروست کرد.
 هەنگاوەکانمان لەسەر پشتی درەختەکان گۆرانی نالتین.
 خۆزگەکانیشمان ژەنگیان هەلتینا.
 مەن فێردەوسیم
 لە وەختە سەردەمەرگییەکانی ئاگر شیعەر دەخوینمەوه
 جریوێ ئەستێرەو شەپۆلی مانگ.
 پێدەشتەکانی ناخم سەوز دەکن
 پێکھاتەیی ناو لەپی خۆرەتاو دەبینم...!
 ئاگر مرد، بەھار مرد، رووبار نەمرد

زەمەن مرد، خەون مرد، عەشق نەمرد
 «با» مرد، درەخت مرد، شیعەر نەمرد
 زەمانیتیکە ئەو لاوکە سەفەرییە گوتی کاس کردوین
 زەمانیتیکە،
 پەنجەرەبەک رووناکی لە چاومایە
 ئەودییو خۆرنشینیی عەشقی پێ دەبینم
 مەن فێردەوسیم
 تینۆتتیم بە فرمیتسکی ئاگر دەشکت
 مەن ئاگریم
 لە شەوانی ئەنگوستەچا و ژان دەمگری
 سەر دەریپنەوه ئەی ئاگر
 بۆ دەوارەکانی ئەودییو ئاسۆ
 مەنزەنگەکانی ئەستێرە پروانە موحیبەت و لەویدا.
 سەر دەریپنەوه ئەی ئاگر
 لە ئارامی ناخی پەلکە زێرینەو

سه‌مای په‌پووله موغانییه‌کان پروانه ،

چراغانی عشق وا له‌ویدا .

سهرده‌ریینه‌وه نه‌ی ناگر

«با» هه‌له‌له‌ی له‌ دایک بوونه‌وه‌ت بو‌لیده‌داو

دارستانه‌کان و هه‌وره‌ تریشقه‌و

هه‌موومان ده‌ست له‌سه‌ر سینگ له‌ پیشوازی‌ت راوه‌ستاوین...!

زستانی ۱۹۹۶

گۆران‌ییه‌کانی به‌یاتریس

بۆ: (هاشم سه‌راج) شاعیر

لاکیشه‌یه‌کی پر پیتکه‌نین و

سێ گۆشه‌یه‌کی بوومه‌له‌رزهی

بازنه‌یه‌کی بێ ده‌نگ و

شه‌ش پالوویه‌کی پر شه‌هوه‌ت، ناو‌نیشانه‌...!

له‌ دارستانه‌ چهره‌که‌ی شیعر

هه‌موومان به‌ دۆزه‌خ سپێدراین

په‌نجهره‌ی رۆینه‌کامان له‌سه‌ر پشتن

به‌ لێوی کام فریشته‌ ماچم ده‌که‌ی...؟

ده‌رگای عشق‌گه‌کامان داخراون

به‌ پاکیزه‌یی کام گونا‌ه سویندم ده‌ده‌ی...؟

نه‌گه‌ر هه‌ر له‌ وولاتی مهرگ بمینینه‌وه

به فرمیتسکی کام سه حەر ده مشۆی...؟
 نه گەر له گهمدی رهنگه کان ته او بین
 به مه مکی کام وهرز رهنگه پیرم ده کی...؟
 تو هاوژینت خوش دهوی و منیش نه فین
 تو باسکه کوتراوه کانت خوش دهوی و
 منیش مه چهک سپییه سورمه ییه کان
 پاقرگه په یژه یه کی ماوه بو به ههشت
 «نه گەر مهرگ مهودا بدا» له به ههشت یه ک ده گرینه وه.
 خه رنده تاریکه کانی نامۆبی و شه قامه نارنجییه کانی خه یال
 له بن نووکی قه له مه کهم په یه ک ده گن
 پیته رووته کانی په یقه مردووه کان له ناو به له مه نه ماسییه کی
 ده ریا راکشاون.
 کچه ده رگه وانه کی دۆزه خ،
 ته هلیله ی خوشی له سه ر لاشه ی شه وه سووره کان لیده دا.
 به پاکیزه بی کام سه حەر دالده م ده ده ی...؟
 دوینتی شه و:

بهرداخپک له لیکی نیو ده می نه فینم خوارده وه
 بوئی شه ربه ته پرته قالییه کی به هه شتم گرتوه
 نه مشه ویش:
 تاوسیتکی شینی دامپن رهنگه یی هاته خه ونم
 له خۆم دلته نگ تر بوو... بو چند ساتیک به یه که وه گریاین
 فرمیتسکی تاوسه که شین شین بوو، فرمیتسکه کی منیش په مه بی
 ده با له بهرداخه به نه فسه جییه کان
 هینده شه رابی عه شق به خۆینه وه، تا رۆحه تاوسیییه کانمان
 مه ست ده بن و په یقه گونا هباره کانی به هه شت دینه قسه.
 ده با بهاری بارانی تلپاک و گونا ه
 با قورتی نیو مه مکو له ی گیا ته ژبی بی له یادگاری
 نه ی فریشته تر له شه ونم
 ده بی کتی بی یه کهم جار:
 ووشه ی خوشه ویستی و «ئاو» و سه مای داهیتنا بی...؟!
 ده بی کتی بی یه کهم جار:
 به ترۆپکی خوشه ویستی گه یشتین و زایه نده ترین ماچی کرد بی...؟

دەبى كى بى يەكەم جار:

لەناو شەپۆلى لەزەت توانەوەى رۆحى بىنىبى...؟!؟

وشە سپىيەكانى باخچەى رۆناكى،

تەنھا لە ئەلبومى شىعر جىي دەبىتەو

خۆلەمىشى يادگاربيەكانان،

لەناو وىرانگەى جەنگ لەكەل گىژەلووكەى گەردەلوول سەرمەستن

لە بەهارگەى رۆحمان گەلا سەوزەكان هەلدەوهرن... خەزانگەى خەزانگە

لە دەقەرى شمشالە كرىستالىيەكان

خەزانگەى خەزان بەهارگەى بەهار دەلاوینىتەو

رۆندك رۆندك، شەونم شەونم باسك و مەچەكى ئارەزوو شوشەبيەكان

لە بالا شەنگەبيەكەى خەم دەئالتىن.

چ نەشئەيەكى هېمنە،

سەماى مەرگە نەرخەوانىيەكانى گۆرانى

چ رازىكى تەرو برىسكەبيە، لاوكە برىندارەكەى خەونە ئاوينەبيەكان

گۆلە فرىشتەبيەكانى بەفر بوون بە ئەفسون

گۆلە ئەفسونە فرىشتەبيەكان بوون بە بەفر

گۆلە بەفرىنە ئەفسوناوييەكان بوون بە فرىشتە

ئەى ئەفسون تر لە عەشق

دەبا ببارى رۆندكە سپىيەكانى ئاسمانە پەپولەبيەكان

دەبا ئەفسون تر بى دووچارە مەستەكەى كچە دل بەخشندەكانى

رۆژھەلات

ئەمشەو:

بەياترىس سەمام بۆ دەكات و تاويكىش گۆرانىم بۆ دەلى.

وادەى سوتاندنى دارمەيتەكانە، با خۆمان گەرم بكەينەو.

مەرۆ ئەى بەياترىسى بەفر

ئەمشەو دەمەوى لە ئارامگەى سەر لىتوت سەرخەوى بشكىتم

ئەمشەو مۆسىقا هېمنەكەى بەفر بەياترىسى عەشق رادەژەنى و

بەرداخە شەرابىيەكەى دەستمان پر ئومىد دەكات

دەمەرۆ ئەى خوداوەندى شىعر.

ئەم عەشقگەيە ئىتوارە شىعرو رەقسى بەياترىسى و

مۆسىقاي دەريايى دەوى.

گۆرانىيەكانى بەياترىس..

چ شهوئیکى سهرمه دى و خهنده نامپزو جاويدانتره له نهفسون...!
 ته نيایى گوشه يه که له مردن...!
 دهبا ببارئى بارانتيک له سئو... با خو مان ته پر بکهينه وه
 گورانپيه کاني بهياتريس له که نار «دهرياي سئو» به جوشتر ده بئ
 له چاوه پروانى سئوئیکى لهت له تي فيردهوسى خهريکه شهق ده به بين
 ئه ي گوله گه نم تر له به ختم
 سه فهره که م دوورو دريژه...
 له ناو لم وليتاوى نه ستيره ي کاروان کوژه ده که وزيم
 ده فريام که وه
 په نجه ره يه که له مانگ و ده رياهه که له خوژم پئ نيشان به...!

نه يلوولى ۱۹۹۷

مهمله که تي عشق

له وه ته ي به بيرم دئ
 نه لهنگى گه رووم هه ميشه دياره و
 ئاونگى سهردره ختي په نجه کانيشم هه موو به يانيان
 ده گريتن.
 «... له و پرژه وه ي
 شيعر تينويتى ده ماره کاني روحم ده شکينتى
 هه موو کونه بچکوله کاني پيستم بوونه ته کاني عشق
 بويه هه موو شه وي
 گهر قاپيک شيله ي گول و به رداختيک شه رابي عشق نه خو مده وه
 ده بئ خو م بکوژم.
 من له مهمله که تي عشقه وه هاتووم
 به بؤکرووزى نه م پنده شته سييه کانم رهش ده بئ.

هاتووم هه ناسه بهیتمهوه بهرگوله گهنم و

درهخته کانی عهشقیش متوربه بکهه...!»

لهه سهفه رهه په شیمانم،

غهریبی مهمله که ته که ی خۆم ده کهم

رانه هاتووم له سهه سینگی ورده بهرده تراویله که داره کان بژیتم

ناجه لاوک بیژی بهر بهردینه ی قه دپالی چیا

من له شهوانی تارو نه نگوسته چاو

هاتووم بیهه نه ستیرۆک و بیهه ئاقره نی به له می

په خۆزگی رۆحتان.

ههستنه سهه پێ من په یامی عهشقم پێ یه

نه مشه وهه موو نه یینییه گه وهه کانی بوخچه ی دلتم ده درکینم

ههستنه سهه پێ مژده ی شهوی به راتی مهمله که تی نانم پییه

کلیلی ده رگا داخراوه کانی ئاسمانم هیناوه

نه مشه وهه ور ئاهه نگی نازادبوونی خۆی ده گیتیری

منیش، به سهه راتی نان و عهشق و سهه رابی

ئهه مهمله که ته ده نووسمه وهه و

نه خشه ی گه پانه وهش بۆ هه وارگی له دایک بوونمان داده نیتیم...!»

تابی ۱۹۹۵

شهوہ بیٰ نويژہ کان

شہ پزلہ نیرہا بیہ کانی گومان
لہ دراندنی پەردە ی کچینی شہوہ نەورە سییہ کان
بیزار نابن
رۆحی من وکات ژمپیرە کانی ئەم وەرژە
لە خۆرنشینی ئیوارەو لەزەردە پەری بەیانی یاخی بوون
بەسەر پستی بالندە ئاوییہ کان شوپوونە تەوہ.
لە ساتە ناوختییہ کانی تەمەنم
بە لا پەرە سەرە تاییہ کانی ئەم کەونە دا دیمەوہ
لە ناو بزر بوونی خۆم،
لە پەنجەرە هەتاوییہ کانەوہ
لە خەونی تریفە ی مانگە شەوہ زیندانی کراوہ کانی
لە دایک بوونم رادە مینم.
پیشنیہادە کانمان درۆ دەرچوون

گەرانیکی دۆزەخی بەسەر تخویتیکی چەماوہیی

بەدیار ناگری پیکەنین و گریانە گوناہبارە کان دووبارە دەبنەوہ
ئەو دەرگایە ی من لێ ی ہاتمە ژووری بە دوامەوہ داخرا
با دەرگای پیش ہاتنی میژووی چەرخە بەردینیہ کان
بکەینەوہ.
لە مەرگی بارپژہ کان پروانین کە چەند تەر بوون
ہەموو دەم زەماوہندی سیپەر و ہەتاو دەگێردرا.
ئە ی زیباترین فریشتە ی بەرائتە ی بوون
دەمەوی بیمە خزمەتت
چیرۆکی روخسارە بەنەفسە جییہ کانت بۆ بگێر مەوہو
سەرە تاییہ کیش بۆ ئەفسانە ی دوارۆژہ کانی مانگ و
دواساتە کانی سال بنووسم.
ئافاتە ئافات... لەگەڵ شەوہ بیٰ نويژہ کان راہاتوین
سەفەرە سەراییہ کانیش چاوہ پیمانن.
توانەوہ ی خەوہ شەیتانییہ کان تەواو بوو
سەرەتای مردن و کوتایی لە دایک بوونە ئەبەدیہ کان

دەمپىكە لە زاگەى رۆحمان دەپىترىن...!
 ئافاتە ئافات... سەرەتاو كۆتايىپەكان بەيەك گەيشتن
 لەگەل رۆژگارە سەھەندىيەكان راھاتووین
 رەھەندە رۆندكیەكانى لەپى دەستمان ناھەپنەوہ
 توانەوہى خەوہ فىردەوسىيەكان تەواو بوو
 شەوہ زاڤانىيەكانىش بە سەرچوون،
 ئىتر ناگەپنەوہ !.....!

مارسى ۱۹۹۷

جەنگ *

لەبەر رىژنەى ئەزەلىترىن ژوانى بەربارانى جەنگ
 سۆلاڤىترىن فرمىسكى خۆلەمىشىم بە ديارى
 بۆت بە جى ھىشت.
 ژوانى كەنار دەرياي ئەڤىنم بەسەرچوو
 لىم گەپى: بەلەمى فەنابوون چاوەپىيە
 مالتاوا: چركە ئەڤىنىيەكانى عەشق
 مالتاوا: خەونەكانى مندالىم
 دەپۆم.. رىژنە بارانى جەنگ بۆ ئىوہ
 دەپۆم.. شەپۆلە شىنەكانى دەرياي جەنگ بۆ ئىوہ
 شەوہ ئەنگوستە چاوەكانى جەنگ بۆ ئىوہ
 من و عەشق، من و شىعر
 من و گۆلە گەنم و پنجه گيا

من و روپاره سپییه کان

له شونیتیکی ترژیان دروست دهکینه وه.

گۆرانی ژانیکی بهردهوام

له ژیر تروسکایی فانۆسه کزه که ی

ژیر گۆرستانی ههنگاوه کانم

له گه ل دریزیوونی نینۆکه کانی

کۆریه ی خه ونه شینه کانی شهوی پایزیم

له گه ل که ژاوه ی

تارمایی و مهرگی ئاوازه پچراوه کان

گویم له موسیقایه کی نارامه و یاغر یاغر

په پوله سپییه کان دین له سه ر گولزاری رۆحم

ده نیشن.

هه موو ته مهنم، له ناو ته و گۆمه به سه ر بردووه

که پره له لیتیکی ناوده می شازنه بی شه رمه کان و

پره له تلیاک و پر له شه رابی نه زۆک بوونه

حۆزییه به هه شتییه کان،

به رووتی له ناو ته م گۆمه مه له ده که ن

* ئەم شیعره له ۱۹۹۷/۶/۲۰ له «نادی اعلام» به چاره گه سه عاتیک نووسراوه ئەزمونیکی شیعی د. فه رهاد پیربآل بوو که ژماره «۵» ی گۆقاری (ویران) تایبته بوو به م ئەزموونه و ده که شه شیعییه کان بلا و بوونه ته وه.

منیش له نیتوان کابووسی خهوی شهوانه و
لهزه تی بهستی ئاره زووه کانی رۆحم،
گۆش داده مام و پرسیاره کانیشم بی وهلام ده مانه وه
جهنگه لستانه که ی ناو سه ریشم تا ده هات ناگری
خۆشتر ده بوو.

تا دویتنی عاشقیکی نامۆ و گرینۆک بووم
هه موو په نجه ره کانی ژووره که ی خۆم داخستبوو.
له نیتو شه پۆلی روبراری بن زمانی گه وره کچان و بیوه ژنان دا
ده خنکام و گویم له ورشه و هاژه ی تا فگه ی برینی
کور و کچانی دل به سۆش نه ده بوو...!
به لام ئیستا، روتتم کراسی شهرم داکه ندووه.
هاتووم سه مفۆنیای ره ها بوونی حه زه کانتان
بلیمه وه و لیتو و مه مکی خه ونه کانیشتان تیر بمژم.
من نوزه و قاقای

گۆرانیه کانی دویتنی و نه مپۆ و سبه م
چیتر له ژتیر چه تری چاوه روانی باوه شک نادم.
من نه و عاشقه دل ته پهم

ده مه وی بی چه تر له ژتیر ریژنه بارانی به هار بێم و بچم
بۆنی خۆلی پاش نه و بارانه هه لمژم
که ختوکه ی رۆحم له گه ل سه مای خۆرو
نه غمه ی روبرو بزه ی به یانیان ده هینیتته جۆش.
من ده رچووی قوتابخانه ی مه رگم
خه ونه به هارییه کانم له کۆله
په نجه ره ی دلتان له رووی عه شقما با ئاوه لای بی.
من تامه زرۆی نیگای گه رم و چاوی به خوماری
پر ئومیدتانم
ده پیم بلتین، کتی سوارچاکی شکۆمه ندی نه م له دایک بوونه م
ده نووسیتته وه...؟
کتی یه کتی ده بیته به ته و فتن و ده بی به کۆرال و نه م
گۆرانیه، به رده وامه له گه ل منا ده لیتته وه...!؟

مارسی ۱۹۹۵

له نپوان من و بهرائه تی ئاو... زه مه نیک له عشق

بیشله شه: بهو موسافیرانه ی له ده ریا ی

(ئبجه) گئیایان له دست دا

ساتیک له نپوان هه لپه رکیتی مهرگ و مردنی خهونه په مه دییه کان
لاوکه به پێژنه کانی گۆل،

له قیژه و هاوارو خهون بینینی سروشت بیداری کردمه وه.

ساتیک له نپوان سه فه ری په نجه هه لوه ریوه کانی رۆحم و

بزر بوونی له تیک له موسیقا دلگیره کانی مندالیم

ئومیده خۆشه کانم خویان دایه دهستی روبراره خۆله میتشییه کان

ئیی سه فه ر

چۆن بزه نه ستیره ییه کانی چاره نووسمت به وه یشومه یی ده ریا سپارد

چۆن ساته نارامییه کانی ده ریات به خۆله میتشیتین خه نده ی

زینده خه وه کانم سپارد

له نپوان من و بهرائه تی ئاو، زه مه نیک له عشق

گۆرانیه کوکوختیه کان ده لینه وه.

زیکره دارسنۆ به رییه کان نمایش ده کهن

کورو کچۆله عاشقه کان به دزییه وه ماچه شه هوه تییه کانیان

به دیاری بۆ یه کتری ده نترین.

ئیی ده ریا...،

شه پۆله کانت بهی ناگا له خهوی شیرین دا بوون

رووت رووت لیتی راکشابووی.

بارانه کۆفانییه کانی قه ده ر بوو قه ده ر، له خه و رایان چله کاندی

ئیی ئیجه ی گۆل.

هه ر دوینی دوتینی بوو، له زاگهی تۆ هاته سه ر

ئه وه هه وارگه ویرانه یه.

له نپوان من تۆدا، زه مه نیک له عشق

له گه ردنم ئالاوه

به هه شتیک له یادگاری

دۆزه خیک له رووداو

دهریایهک له لهزهت

ناسمانیک له گرناه

من پیاسه‌ی ئیواران و ساته راموسانییه‌کان و

گه‌وز گه‌وزینی نیو زیغ و لم و توانه‌وی ژیر چه‌تره‌کانی

که‌نار ده‌ریام قه‌ت بیر ناچیتته‌وه...!

ئه‌ی ده‌ریا ئه‌ی مه‌مله‌که‌تی به‌رائه‌ت... ده‌پیم بلتی...؟

کئی له‌هاوکیتشه‌ی هاتنی من و تو تئ ده‌گات ته‌نها خۆم نه‌بئی؟

کئی له‌نه‌هینی زمانه‌ نه‌دۆزراوه‌کانی من و تو تئ ده‌گات ته‌نها خۆم نه‌بئی؟

موسافییره‌کان... له‌به‌ر ده‌رگا دۆزه‌خیییه‌کانی وه‌هم ده‌پشانه‌وه

نه‌فره‌تیان له‌گوته‌ پایزییه‌کان و عه‌شقه‌ پایزییه‌کان ده‌کرد.

نه‌فره‌تیان له‌فیرده‌وسی وه‌هم و نیشتمانی وه‌هم ده‌کرد.

ئیی ساڤۆ گیان...!

به‌هاوارو چه‌سه‌ره‌ته‌وه‌ به‌ره‌و فه‌نا بوونی نه‌به‌دی و

به‌ره‌و خه‌وه‌ شیرینه‌کانی نه‌به‌دی رویشتی.

نه‌فره‌ت له‌نیشتمانی شه‌رو خه‌ونه‌ سه‌رابیییه‌کانی وه‌هم کرد

ئیمه‌ له‌ سیته‌ری چه‌سانه‌وه‌مان،

عومری خۆمان به‌سپیده‌ نه‌هاتوه‌کان به‌خشپوه.

هاواره‌هاوار، موسافییره‌کان مردن

زارۆکه‌کان ناگه‌رپینه‌وه...!

فریشته‌یه‌ک نه‌بوو نا،

موسافییره‌کان سکیجی خه‌ونه‌ نارنجیییه‌کانیان بوو به‌خۆراکی ماسی

هانایه‌ک نه‌بوو نا،

موسافییره‌کان... سکیجی خۆزگه‌ په‌مه‌یی یه‌کانیان بوو به‌که‌فالی

مه‌رگ و فه‌نا بوون.

موسافییره‌کان یاخی بوون،

یاخی بوون له‌ره‌شه‌بای گۆبه‌ندی و له‌شه‌وه‌ کابوسییه‌کان.

یاخی بوون له‌یاخی بوونی باران و تاڤگه‌و چاره‌خه‌والتوه‌کانی سپیده

یاخی بوون له‌سه‌ر خۆش بوونی په‌لکه‌زێپینه‌و

له‌شیتیییه‌تی هه‌وره‌ تریشقه‌و زریان و کپتوه‌و به‌فر

ده‌سته‌ی یاخی بووه‌کان رویشتن رو

نه‌فره‌ت له‌به‌هه‌شتی سه‌ر ته‌نافی مه‌مله‌که‌تی شه‌ر

نه‌فره‌ت له‌خه‌ونه‌ کریستالییه‌کانی سه‌ر تاشه‌به‌ردی تووتیستان.

موسافیره‌کان رویشتن...

مه‌تاره‌ی ناویان پر له‌خه‌ون و ئومید بوو.

له‌دوا‌ساته‌کانی رویشتیان

کاتیک که په‌پوله‌و په‌ره‌ی گوله‌کانیان ماچ ده‌کرد.

چاوه‌کانیان پر بوون له‌فرمیتسک و نیازی دیدار

چ دیدارتیک بوو دیدار...؟

ئاوینه‌کان شکان، په‌لکه‌زێپینه‌گۆرانی مه‌رگ و

مه‌رگ گۆرانی په‌لکه‌زێپینه‌ییمان بۆ ده‌لتی

وه‌ی گیان موسافیره‌کان ... مه‌دالیای جاویدانیتان پیروژ بێ

مالئاوا موسافیره‌کان ... مه‌مله‌که‌تی به‌رائه‌تتان پیروژ بیت...؟

۱۵ ی ئابی ۱۹۹۷

ئه‌ه‌قین له‌که‌فرستانی مه‌رگ *

(خۆزگه‌ عه‌شقی زمانی با، وه‌قسه‌ هاتبا....)

ئه‌حمه‌دی شاملو

ئه‌ی شه‌ونمیتیرین شه‌ونمی مه‌مله‌که‌تی گیا

من له‌که‌فرستانه‌وه‌ هاتووم، له‌سیبیریاتیرین سیبیریای دۆزه‌خی

ده‌به‌ه‌ناسه‌ت باوه‌شیتیم که،

به‌رۆخی رووت و به‌مه‌مکی پر له‌عاتیفه‌ت دامپۆشه

منیش ئه‌مشه‌و چیرۆکی مه‌ریه‌میتیرین عه‌شقت بۆ ده‌گێرمه‌وه

ئه‌ی فینۆسیتیرین به‌لقیسی ئه‌قینی

ده‌به‌گه‌لای ماچ باوه‌شیتیم که، به‌کاژی عاتیفه‌ییت دامپۆشه

ئه‌مشه‌و بۆ ناوناخی ده‌ریاو ئۆقیانوسه‌کان شۆرده‌بینه‌وه

ده‌بین به‌بنیاده‌میتکی ئاوی.

دیلاتی له گهڼ ماسی دا ده کین.

نهی تاورینگترین تاورینگى نه ځینی، له که فرستانه وه هاتووم
راسپاردهی گوڼه په ژمورده ییبه کان و کچه سهر پر اوه کانم هیناوه.

خوه نه سمه ریبه کانی نه و کچه گوډوییا نه شم هیناوه

که له ناو لم دا ده گهوزان و ورپنه یان ده کرد.

نهی کچی تاورینگتر له نه ځین

بارانی هه وره قه ترانییبه کان ده بارى و وه ره ژیر ساباتى روحم

با زیتیر سیمای فریشته ییت نه شیتوی.

ده و ره باسی کونه نه شکه و ته کانی که فرستانت بو بکه م.

که که فریترن له لووت و مه چک و مه مک...!

لیزه نه ځینی له خواردنی سیتوه قه ده غه کراوه کان قه ده غه تره.

لیزه نه ځینی له خواردنی سیتوه گونا هباره کان گونا هتره.

چهند گونا ه بوون نه و کچولا نه ی به بیته ووده یی مردن و نومیده کانیا ن

بی ناز مانه وه

چهند دل پر که سهر بوون نه و ژنانه ی به بی نومیدی مردن و

کاشکا کانیا ن بی هوده مانه وه.

ده توخوا نه م گیانبازانه به ناوی عه شق بشون

به نارامی جه نه تی عه شقیان بسپیرن.

لییان گه رین،

با به هیمنی له با وه شی خود او ون دی عه شق بخه ون.

ده توخوا نه و گیانبازانه به فرمیسکی ماسیبه کان بشون

لییان گه رین،

با په پووله کانی عه شق به ناره زووی خو یان ماچیان بکه ن و

له سهر گونا کانیا ن تاویک رابکیتشن و تیر تیر بو یان بکه ن.

نای چند گه وچ بووین خو مان به سهر شیتی زریان و به بی نه مه کی

گه رده لووله کان سپارد. بو یه نامرادانه مردین.

نای چند گه وچ بووین گه وچ، خو مان به نه فیونی ده ریا و

شه پوله نه زوکه کانی سپارد.

بو یه بی ناگا بووین له دوژنه یی مهرگه دوژه خییبه کان.

بی ناگا بووین له چاره نووسی بی ناگایی نیو خه راباتی بی گونا هیمان

ئەي ئەقىندارتىن ئەقىندارى ئەقىنى

عەشقبازە زىندە بەچالكرارهكانى دوتىنيمان، ئەمرو له بەهەشتى

ئوقيانوسەكان بىنى.

گلەبىيان ليمان دەکرد

ئاي كه لهوئ بەختەوهر بوون بە ئارەزووى خوڤان

ئاشقانىيان دەکرد.

ئەي ئەقىنم له ساتە زىپىنەكانى مېژوو لەدايك بووم

بە پەيزەي پەراسووهكانم هەلگەپئ،

با بتگەيەنمە جئ ژوانگەي ئەقىنى

ئەي ئەقىنم مېژووم پراو پره له سەرفرازى،

دەدلى خۆتم بۆرههاكه، وادهي ماسك نەماوه نا...!

دوتىنيم كه قېژىبوو له مردن بەسەر چوو بە من چى...؟

دوتىنيت كه قېژىبوو له كه قېر بەسەر چوو بە تو چى...؟

چ وادهي گريانه ئەقىنم لەلای من بەهارەو كەرنەقالى سەمايە

بە پەيزەي پەراسووهكانم هەلگەپئ، رۆحم بەردەبازى نيو رووبارى

رتى ئەقىنە

با پيئكفە سواری ئەسپى تريفەي مانگ بين

با پيئكفە برۆين - پيئكفە - دەي دەبا پيئكفە برۆين.

جئ راوگەي عەشق بکەين بە مالمان.

كەرنەقالى سەما بکەين بە مالمان.

ئەي ئەقىنم من ئەقىنترين ئەقىنى نيو ئەقىندارانى ئەقىنم

دەوهره بۆت دەبم بە مانگ، تا تىنوتى دەمارەكانى ئەقىنيت بشكىتم

دەوهره بۆت دەبم بە كانى، سينگم بۆ شەونى سەر گەلای

ئەقىنيت ئاوەلا دەكەم.

ئەي شەونمىترين شەونى مەملەكەتى گيا.

دەوهره بە ماچ كاژى نيوانمان بدريتىن و ئاويتەم بە

دەوهره بە گول مېژوومان بنوسىنەووه ئاويتەم بە

ئەوه فەرهنگى كه فرستانى دوتىن بوو ئەي دەهيتشت

من و تو ئاويتە بىين.

چەند دلخۆش دەبين دلخۆش،

نه‌گه له‌ناو تاسه‌ی ئاویت‌ه‌بوونی عشق بمرین، ده‌زیت‌ر ئاویت‌ه‌م به‌ لیره‌ ئاره‌زوه‌کانی نه‌فینداران
 سه‌رنا‌پر‌دری و ره‌شمالیش له‌ پرچی
 نه‌فینداران دروست ناکری، ده‌زیت‌ر ئاویت‌ه‌م به‌.
 لیره‌ تۆزو غوباری مهرگ له‌سه‌ر سیمامان نانیش، ده‌زیت‌ر ئاویت‌ه‌م به‌
 لیره‌ شه‌قامه‌کان پاکن، پارکه‌ گه‌وره‌کانی نه‌فینی پاکن،
 لیره‌ ئاویت‌ه‌ بوون هه‌یه‌، تۆزو غوبار نییه‌.. ده‌ زیت‌ر ئاویت‌ه‌م به‌ ئاویت‌ه‌..!
 دل ته‌نگ مه‌به‌ ئه‌ی نه‌فینم،
 که‌فرستانیش ده‌که‌ینه‌ جی راوگه‌ی نه‌فینی
 چیت‌ر خۆمان به‌ نه‌شکه‌وته‌کانی که‌فرستان ناسپیت‌رین.
 چیت‌ر ناهیت‌لین نه‌فینداران نامراد بمرن
 چیت‌ر خۆمان ناده‌ینه‌ ده‌ستی شه‌پۆله‌ تاریکه‌کانی
 شه‌وه‌ یه‌لداییه‌کان
 ئیمه‌ ئاماده‌ین له‌پیت‌ناو نه‌فینیمان دا بمرین
 چیت‌ر خۆمان به‌ مهرگستانه‌ بی نه‌فینی یه‌که‌ی تاریکی ناسپیت‌رین
 ئیمه‌ له‌ پیت‌ناو جی ژوانی نه‌فینیمان شه‌وه‌ تاریکه‌کانی دوینیمان جی هیت‌شت

ئیمه‌ له‌ پیت‌ناو دنیا‌یه‌کی باشت‌ری پر له‌ نه‌فین مال و حال و نیشتمانی
 شه‌وه‌ یه‌لداییه‌کانمان جی هیت‌شت.
 ئیمه‌ له‌ پیت‌ناو دنیا‌یه‌کی پر له‌ نه‌فین گیان‌بازیمان دا
 ئیمه‌ په‌پوله‌ی به‌هه‌شتی نه‌فینین، ئیره‌ مالمانه‌ مال...!

ئایاری ۱۹۹۷

* ئه‌و قه‌سیده‌یه‌م له‌ کتیبی «وه‌سیه‌ته‌کانی هه‌لم» بلا‌بوته‌وه‌، که
 ئه‌م کتیبه‌ کۆمه‌له‌ شاعیریک هه‌ریه‌که‌و به‌ده‌قه‌تیکی شیعی به‌شداریبیان
 تیدا کردووه‌.

مه‌نفاى رۆح يان مه‌مله‌كه‌تى به‌فر

سپه‌رى خه‌م و نزاكانم
رووبارىك له ماسك و پیده‌شتتیک له تابووتی له كۆلناوه.
له‌گه‌ل خوناوی سه‌رلیتوی دره‌خته‌كان هه‌موو به‌یانیان
مه‌مه‌كه قنجه‌كانی زه‌وی ماچ ده‌كه‌ن
هه‌وره ئیره‌یه‌كانی ناسمانی دلم، شه‌وانان
گوزشته‌ی كوشتنی مه‌سیحم بۆ ده‌گێریته‌وه
نه‌پنییه مۆمیا كراوه‌كانیشم بۆ ئاشكرا ده‌كات
كه‌شتی مه‌مله‌كه‌تى به‌فرم ته‌واو بوو چیم ده‌ست نه‌كه‌وت
پیاسه‌ی كۆلانه تارىكه‌كانی سه‌رابم ته‌واو بوو چیم ده‌ست نه‌كه‌وت
خه‌وی شه‌وه یه‌لداییه‌كانی باوه‌شى نه‌ستیره‌شم ته‌واو بوو
هه‌ر چیم ده‌ست نه‌كه‌ت.
برینه گه‌رمه‌كانی عه‌شق و ئه‌وینم مه‌كولیتنه‌وه
سپیده ئیره‌موكه‌كان له جه‌وله‌ی ئه‌مجاره‌یان دا به‌ ته‌نیا

جی یان هیتتم.

تازه میهره‌بانترین و یاقوتیتترین ساته قورئانییه‌كانمان
له ده‌ست دا.

ئیمه له باوه‌شى مه‌رگه‌وه به‌ره‌و مه‌نفاتترین مه‌نفاى رۆحانی ده‌رۆین
ئیمه له مه‌نفاتترین مه‌نفاى رۆحه‌وه به‌ره‌و مه‌رگه‌ستانه ئه‌به‌دییه‌كان
ده‌رۆین.
وه‌رزه‌كان بۆ مردنم گۆرانی ده‌لین.
كه‌شتیه‌كانی نوح له ده‌ریای سینگم نغزۆ بوون
له‌سه‌ر پشتی مافوریتیکی سیحراویم
ده‌میتك له‌به‌ر رێژنه‌ی بارانه سه‌رابیه‌كانم، ده‌میتكیش
له‌به‌ر گورزه تیشكه‌ی خۆزه‌تاوی شه‌پۆله بیه‌وده‌یه‌كانی رۆح
ده‌میتك له‌و دیو سنووری خه‌ون و گه‌شته ئه‌فسوناوییه‌كانم،
ده‌میتكیش نه‌شقیایه‌کی شیت و په‌نجه سه‌رپه‌وه‌كانی خۆم ده‌كروژم.
له‌به‌رده‌م دوریانی مردن و له دایك بوونه‌وه
سه‌ره‌رپێگاکان به‌ خۆین داپۆشراون.
نهم بیه‌وده‌یه‌م لیم ناگه‌ری

ساتھ رہشکو و پیشکەبیەکانیش لیم بیزارن دعای مردنم دەخوین
 لەبوونی خۆم هیچ تاوانیک شک نابەم ئەی قەدەر
 ئەم رێگا خەرەندیانە ی مەرگ چی بوون نەبرایەو...!
 لەبەردەم ئاوتنە ی چارەنووس.
 خۆلی سەرگۆری گوناھمان ھەلدا یەو و شووشە بەتالەکانیشمان
 پڕ سوورەت و نزا کرد.
 پاکەتیک لە گۆل و باخچەپەک لە عەترمان بە دیاری بۆ خاچە
 شکاوەکان ھیتا...!
 بەم گۆرانییە خەراباتییە بە کوێ دەگەین...؟
 ئەو ھەر سەمفۆنیاکە ی دوینی مانە کە لە ناو بێ دەنگیمان تۆمارکرا
 با ئەمەرۆکە، دەست لە لچکە کراسی فریشتە سپییەکان بەرنەدەین
 بەلکو ئەمجارە... بەنیو درزی شەختە سەرابییەکانی دەورە ی پیم
 بچینە دەری و بۆ ئەودیو مەملەکەتی بەفر ھەریژین.
 لەم کەرنەقالتی مردن و ونبوونەدا.
 دەبی لەمەودوا چیتەر بەدیار تیروکەوان و کەللەسەری مرۆڤە
 نیاردەتالییەکانی سەدە کۆنەکان دانەنیشین...!

تا پایزی شازادە چیتەر ئینقلاب بەسەر گەنجیتی عومرمان دا نەکات
 ماچ و عەشق بەرەو کوێ چوون...؟
 شەو کۆفانییەکان وا دەبریسکتەو
 وەرن با لەم مەملەکەتی بەردینەدا ری لەو شەپۆلانە بگرین.
 کە عەشقمان لی دەدزی و سۆزو ئەوینی رۆحمان دەخەسینتی.
 بەبێ مروەت بوون و بە سارابوونی ئەم کەرنەقالتە دۆزەخییە
 لەنیو چاوانی تەقسە میحرابییەکان دەبینم
 گۆلە خەسیندراوەکان بەسەر خۆشی لەگەڵ «با» دا رویشتن
 با بچین بیانگەرینینەو... سەرە رێگاگان بگرین و دەروازەکانیش
 داخەین
 کچە کافرۆشییەکان ھەمرویان مردن، کورە زەمبیل فرۆشەکانیش
 کوژران.
 لەم مەملەکەتەدا، عەشق پەرچەمێکی شومەو ئەویندارانیش
 تیریاران دەکرتن،
 لەم مەنفای رۆح و لەم مەملەکەتی بەفرەدا.
 لە شەوانی بەر ئاگردان جگە لە چیرۆکی مندالیمان

دلّمان به چیتر خوښ نایې.

نهی قهدهر من به پهمانی خوځوشتن نه هاتوومه ته دنیا

ده کانییهک له عشق و رووباریک له سۆزم دهړئ

ده به شه پوله کان بلتی نهی قهدهر چیتر بنجه گیاو گوله کانم

لئی نه خه سینتی.

ده به کزه بای ئیواران بلتی نهی قهدهر چیتر هوره سپییه کانم

لئی نه خه سینتی.

له ناو مه تاریزی سه مای مهرگ و ره شه بادا

وا خه ریکه له په ره مووچه ی پاسارییه کوچکردووه کان

موزه خانه یهک دروست ده که یین.

ئیسستا زیاتر له سه ده فی هیلکه شهیتانۆکه ییه کانی پیده شتی

مندالیم ده ترسیم.

ترسی نه مرۆ بارانیکه هه موو روژی له جن ژوانی نه وینیمان

تهرمان ده کات.

سه راسیمه ترین په نجه ره نافاتییه کانمان لئی ده کاته وه.

روژانیتیک له هه وارگه بالنده ییه کان

له سهر گۆنای مانگ و دره خته کان ده خه وتین.

ده با له مهنزنگه ی چراخانی عه شقبازیمان قومه ناویک

بخۆینه وه و پشوویهک بده یین.

روژگار ه سه رمه دییه کانی دوینیشمان بیر نه چیته وه.

ده با روچی خه ونه کانی دوینیمان بژیتینه وه.

نه سپه زین کراوه کان چاوه پیمانن.

با بهرۆین به ره و مه تاریزی سه مای روچ و مهنزنگه کانی

عشق و نه وین...!

به فرانباری ۱۹۹۷

پاکبوونهوه

به تریفه‌ی مانگ رۆژانی رابردوی خۆم هه‌لداپه‌وه
به گورزه‌ی روناکی کازپه‌ش به‌ختی خۆم خۆتنده‌وه
داها‌توی خۆم بینی.

مرواری شه‌وانی به‌ی رۆشنا‌ییم، له‌ گه‌ردنی خه‌ونه‌ی ئالتونا‌وییه‌کانی
کچه‌ی کافرۆشییه‌کان ئالا‌وه‌و

له‌ بن‌بالی‌ی بالنده‌کان خۆی شار‌دۆته‌وه...!

دی‌رۆکی‌ی فریشته‌ی به‌هه‌شتیه‌کان و تارا‌ی سه‌پی بو‌وکی‌نی گو‌ل و
گۆرانی‌ی په‌رسته‌یلکه‌کان.

ئیه‌سته‌ی چیرۆکی‌ی به‌رئا‌گردانی‌ی شه‌وانی‌ی زستان

که‌رنه‌قال... ئه‌ی په‌نا‌گه‌ی عه‌شق و ئه‌وینه‌ی ئه‌به‌دییه‌کان

که‌رنه‌قال... ئه‌ی مه‌مله‌که‌تی جه‌نگ و یه‌لدا‌و کاره‌سات.

سالتامه‌ی په‌نجه‌ی به‌فرینه‌کانم به‌ بار‌په‌زی سه‌راب مه‌نووسنه‌وه.

ئاده‌م تا‌وانباره‌ی یان من...!

هه‌وا تا‌وانباره‌ی یان تو...!

یه‌قینم له‌وه‌ی،

به‌ کار‌په‌زه‌کانی‌ی سه‌یبه‌رو فرمی‌سکه‌کانی شه‌وه‌زه‌نگ،

له‌ گونا‌هه‌کانمان پاک نابینه‌وه.

چیمان به‌سه‌ر دیت،

گه‌ر له‌ ئاسمان یا‌خی‌ی بین و هه‌ر برۆین و هه‌ر برۆین.

به‌ دوا‌ی نه‌هتینییه‌کانی‌ی ئه‌م که‌ونه‌دا به‌گه‌ر‌په‌ین...؟

به‌ کو‌ی ده‌گه‌ین،

گه‌ر له‌ زه‌مین یا‌خی‌ی بین و هه‌ر برۆین و هه‌ر برۆین.

هه‌موو کیشه‌ره‌کان جی‌ی به‌ی‌لتن...؟

کو‌چ: مارشی‌ی له‌ دا‌یک بو‌ونه‌وه‌ی سه‌به‌ینی...!

مه‌رگ: گه‌یشتن به‌ ترۆپکی‌ی ره‌هایی...!

خۆکو‌شتن: مژینی مه‌مه‌که‌ی ئۆخ‌زنییه‌کانی رۆح...!

خه‌ونه‌ی په‌ر شه‌هوه‌تییه‌که‌ی رووبار، له‌ ساته‌ی زه‌په‌نه‌کانی عومرم ده‌چی

من له‌گه‌مه‌و خۆیادان و سه‌مای ئاو دروست بووم

هه‌موو شه‌وی‌ی به‌لایلا‌یه‌و گۆرانییه‌کانی ماسی ده‌خه‌وم.

هالنده ئاوييه كانيش هينده سهرخوشن به دهم رشانهوه دهنوزينهوه
 گوزشتهى بى دالدهىي خويان دهگيرنهوه.
 من وهسيه تنامهى «با» م له ژير سوخمهى شهپولهكانى رووبار
 هه لگرتوه.
 كتيبى حيرانهكانى پايزو خهونه بيتهوده بيهكانى باران و له دايك بوونى
 دهريام ختم كردوه.
 گه لا هه لوه ريوهكان،
 له ناو شهرايى ونبوون دوش داماون.
 نيگا شهرمنهكانى خوژه تاو له ئيواره بيهكى خه مناك
 به سهر شه قامهكانى ئيسك به بى دهنكى راده بوورئ.
 ئيمپراتوريه تى په پوله مان له دهست دا.
 له مهودا شيعرى سبى له شهوانى په پوله بى به زه حمت دهنوسرئ...!
 يه قينم له وهى،
 تازه به ژير كردنه وهى شهونى سهر دره خته كان و
 هيو ركدنه وهى شهپوله ته ليسماوييهكان، له گونا هه كانمان پاكنا بيه وه
 با برۆين له سهر نه ستيره بيهكى تر بو خويمان موسيقا بژنين و

له گه ل شنهى دهريا ژوان بگيرن.
 له وشهوانه رزگارمان بيت
 كه پيش خهوتن، خهونه نه فسوناوييه كانمان په نجهى پيغه مبه ره كان بكرۆژن
 با برۆين... باران، شهونم، درهخت، هه موو به دوامانه وهى دىين.
 با برۆين... بو خويمان له وينده رى خويمان پاكبكه يينه وه
 په نجهره ي داخراوى حهزه كانمان به خهينه سهر گازی پشت و له گۆناى مانگ رامبين
 ليره له ناو دهريا يهكى مهنك ده بى به دواى نه لبومى منداليمان بگه رپين
 سيبه رى قه دپالى چياكان له مهرگ ناترسين و بى باكن.
 ده چرايه كان هه لكه نه وه.
 وا خهريكه ئيره بى به مهراقه كانى خوا ده بهم.
 نازانم نه ينييه كانى مردنم چ حيكمه تيكى تيا بو...!
 نازانم كفن كردنى گوته فيرده وسبييه كانى رۆحم و بزهى نه ستيره كان
 به ره و كوتم ده بات.
 نازانم نا،
 قسه ي ناو كتيبىه فلهسه فييه كان، كه ي به هانامه وه دىين...؟
 ده چرايه كان هه لكه نه وه..

لەم ئەشکەوتە، خوا دێتە خزمەت پێغەمبەرەکان.

لەم ئەشکەوتە تاریکەدا... ماچ و گۆل پێکەوه دەنێژتین

کچە سۆزانییە مەمک شۆرەکان، خەون بەستیانهوه دەبینین

دەروێشەکان بە قەوزەیی سەر بەردەبازەکان، دەست نوێژ دەشۆن.

نەفرەت لە موسیقا و لەلەش و لاره زایەندییەکی خۆرییان دەکەن.

دەچرایەکان هەلکەنەوه...

بەلکو ئەمشەو خۆرییەکان دێنە میوانم

بەسەرھاتی خۆم و ئیوەیان بۆ دەگێرمەوهو داوایان لێ دەکەم.

لەگەڵ خۆیان بمانبەن بۆ بەهەشت.

با برۆین لەبەردەرگای بەهەشت مانبگرین

دەلێتین هاتووین خۆمان پاکبکەینەوه

بەرگی شەرو ئازاوهو خیانەتی سەر زەمینمان فرۆ داوه.

ئێمە دەستەیی یاخی بووکانین، دەمانهوی لە بەهەشت بمرین...!

نەفرەت لە پەرستگاو میحراب و گومبەزو ئاتشگەکانی سەر زەمین دەکەین

نەیانتوانی خەون و خەیاڵمان پاکبکەنەوه...!

نەفرەت لە خەونە پیسەکانی خۆمان دەکەین

با برۆین، هەموو ئەستێرەکان بگەرێین و چرایەکان داگیرسێنێنەوه.

ئەمشەو تروسکاییەک دیار نییە،

چارەنووسمان لەو شەوئەنگە رەشترە...!

ئای لەم قەدەرە بێ رحمە.

خەون: ئەی کەشتییە گەورەکانی سەفەر

بەهەشت: ئەی کەرنەقالی سەمای خۆریە شەهوەتبازهکان و رەهایی خەیاڵ

رووباریک نەما، سکالا نامەکانمان نەگەیهنێتە خوا.

کانییەک نەما، نوێژە بارانی لەسەر نەکەین.

مندالێک نەما، مسی لەسەر نەتاوینێنەوه.

ژەنەرالێک نەما، دەمانچە تۆپلییەکی بە سینگمان تاقی نەکاتەوه

دارسنۆبەرێک نەما، دارەبازەیی لێ دروست نەکەین.

مەلایکەتێک نەما، شەوانان یا سینمان لەسەر نەخوینتی.

خۆرییەک نەما، هەموو دەم ناولەپمان نەخوینتیتهوه.

شەمشەمە کوێرێک نەما، بە نوێژی نیوهرۆ نەبی بە دەلیلمان...!

لەنیو خەراباتی دلی ئەم ئەشکەوتە تاریکەدا

مۆمەکان کوژانەوه، کۆشکە شووشە بەندەکان شکان،

خاچه‌کان به دیوار هه‌ل‌واسرانه‌وهو خۆتنبیان پێداده‌چۆرئ.
 که‌لله سه‌ری می‌ترووله‌کان ده‌که‌نه زه‌نگیانه بۆ گه‌ردانه‌ی ملی شازنه‌کان
 دوینتی له شه‌ویکی سامال به‌دهم کړتویه به‌فره‌وه.
 خه‌ونه‌کانی «با» و هه‌وره بارانه به‌هارییه‌کان سه‌فه‌ریان کرد
 له یاداشتنامه‌ی باپیره‌م خۆتندوومه‌ته‌وه.
 له شه‌وی سامال و به‌فردا، سه‌فه‌ر شوومه...!
 له‌م ده‌قه‌ره ماندوومه،
 که‌ژاه‌ی کۆچ به‌رپه‌یه، که‌رنه‌قالی مالتا‌وایی و مردن و فه‌نابوون به‌رپه‌یه...!
 نه له شه‌وی سامال و به‌فر ده‌ترسین.
 نه له بازگه‌و سنوره‌کان و خه‌ره‌ندو دارستانه‌ چپه‌کان...!
 کام سپیده، کام خه‌ون، کام ره‌شه‌با...؟
 ده‌توانی به‌ری ئەم کۆچه شوومه بگرئ...!
 کۆچه کۆچ... به‌ره‌و به‌هه‌شتی فه‌نابوون... به‌ره‌و کیتلگه‌ی گوله‌گه‌نم
 کۆچه کۆچ... به‌ره‌و سه‌مای که‌نار ده‌ریای قه‌ده‌ریکی تر.
 وای له‌ده‌ست نه‌هه‌نگه نه‌زه‌لییه‌کانی شه‌ر، وای سه‌رسینگی ده‌ریاکان
 سپی ده‌چنه‌وه سپی...!

ده‌ک وه‌به‌ر نه‌عه‌لت و نه‌فره‌تی می‌تروو که‌ون
 وای له‌ده‌ست کلتۆ به‌فره‌ بی‌ نامانه‌کان، ره‌گی دارستیوه لاسوره‌کان.
 سه‌ربوون و چیت‌ر پی‌ ناگه‌ن.
 وه‌ی لۆ وه‌ی لۆ...
 کۆچ به‌رده‌وامه، به‌فریش بی‌ نامان داده‌کا.
 سپیده پیتلوه‌و خه‌و‌ال‌وه‌کانیش به‌به‌رده‌وامی جه‌سته سه‌ربوه‌که‌ی
 خۆیان گه‌رم ده‌که‌نه‌وه.
 می‌تروو ده‌رشیتته‌وه‌و دارسنۆبه‌ره‌کان گۆزانی ده‌لتین.
 می‌تروو ده‌گریی و ئاسک و که‌رویشکه کتیویه‌کانیش له‌به‌رده‌م نه‌شکه‌وته‌کان
 سه‌ما ده‌که‌ن.
 می‌تروو نه‌مشه‌و له‌سه‌ر نۆمانگ و نۆ رۆژی خۆیه‌تی
 می‌تروو ده‌یه‌وی خۆرییه‌کانی به‌هه‌شت ناوکی بپرن...!
 می‌تروو ده‌یه‌وی که‌له‌سکه‌که‌ی رزگاری بو، میوه‌جاتی
 به‌هه‌شت بخواو به‌ گه‌لا دارچروه‌کانی به‌هه‌شت دایپۆشن...!
 با برۆین له‌به‌ر ده‌رگای به‌هه‌شت مانبگرین.
 با می‌تروومان له‌ده‌ست نه‌چیت.

با میژوو و نایندهمان له دهست نه چتی

بابرۆین له م زه مینه یاخی ببین..

خۆمان له گونا هه کانه مان پاک بکه ینه وه

نه فرهت له سیبهری گه رده لولول و له تارما ییه کانی مهرگ بکه یین!..

۱۹۹۶/۸/۲۸

ماچه وه نه هوشه ییه کان

بۆ پیتکتیک شه رایی ره هابوون

به رسیله ترین مه مکی خۆزگه کانی خۆره تاو،

له نیئو په نهجه کانه ده تو ئنمه وه.

ئه ی ئه سمه رتر له ئارامی خونا و بکوره

گریانی ساته په مه ییه کان ئۆخژنی رۆحه رۆح...!

ئه ی مه ریه می ره نگاله ترین وه نه هوشه ... ره هام که

ئه ی خرینتر له ره نگم، خه ونیتکی شووشه ییم پییه، مه مکه کانی

خۆتم پی بیه خشه.

ئه ی نۆزه نتر له به فر، به فرینتر له ماچه رۆژه لاتیییه کان.

رۆژه لاتیی تر له فه نتازیای له نهجه سک پره کانی هه رزه یی.

له نامیزت هه لم بگه وه به باغ و بیستانی فیره وه سی خۆتم بسپیته.

ئه ی شالوریتر له درهخت، درهختی تر له ئاو، ئاوی تر له بوون

له نامیژت ههلم بگرهه به نهستی که یه کی پر له گولاوم بسپیره.
 له کازی کۆتره سپییه کانم هه لکیشه
 تاکو منیش وهکو کوره شوانه نه شقیایه کان
 - نه فسانه ی خو شه ویستی - خوتم بۆ بگێرمه وه...!
 نه ی گول.. رامبینه له گه ل خهونه بپه ژنییه کانم
 رامبینه له گه ل، زه مه نه سووربا وه کانی نه ندیشه م.
 رامبینه له گه ل، ساته سه رمه دییه کانی سه حه رو سه هه نه ده
 سه رابییه کانی سه ره وه ری.
 «... چ گۆرانییه کی ورتنه نامیژه، یه قینه نه زه لییه کانی نه زه ل
 نه ی نه زه لیترین هه ره س،
 نه ی هه ره سیترین یه قینه نه زه لییه نه شکه وتیه کان.
 فیره وه س... زه مه نیکی په پوه له یی و سه مایه کی عه شقنا میژو
 گه مه یه کی زایه ندییه بهر له مردن..!
 فیره وه س.. خوژگه کانی درهخت و مه راقه کانی ماسی و هه ناسه کانی
 کازیویه بهر له مردن...!»

نه ی شیزو فرینیا تر له هزره له ت له ت بووه کانی جهسته ئۆدییبیه کان.
 نه ی ئۆدییت له جهسته له ت له ت بووه کانی هزره شیزو فرینیا ییه کان
 وورد بینه وه ورد...!
 وهرن له کانی بهر مالانی عه شق
 له به هه شته خه نه به ندانییه کانی بهر له مه رگ،
 تینۆتی خو تان بشکینن
 ماندوون، نه شکه وته تاریکه کان، شه وه زه نگه تاریکه کان
 کوچه وه هه وارگه تاریکه کان جهسته تانی شیتلا وه.
 ده وهرن، خو تان بده نه بهر بارانه که ژالییه کانی به رانه ت
 له بهرده م بالا شه نگه بییه که ی - راشیل - چۆک دا بدهن.
 شیعر.. چ دنیا یه کی پر په نهان و پر سیحرو پر عه شق و پر موسیقا و
 پر له نهجه و پر هه ناسه و پر سه مفو نیا و گول و گۆرانی و گه مه و سۆزو
 نه ندیشه ..
 چ دنیا یه کی ئال و والای نه به دییه شیعر...؟!
 فیره وه س: درهختیکی ئۆدییبیه جار جار گه مه م له گه ل ده کات و

جارجارهش شهر.

شيعر... لاو کيکي ئۆد بيبه،

عەشقی رۆحی و ماچی رۆحی و توانهوی رۆحی و لهزەتی رۆحی و

گریانی رۆحیم پێ دەبەخشی..!

دەبا بگرتین، هیندە بگرین.. تا منداڵ دەبینهوه

گریان - له نجه و خۆبادان و رهشبه له کي خواسته کانی گولە گهغه.

دەبا بگرتین بۆ چەند ساتیک با ساته جیوه بیه کان له یاد بکهین.

ئەي گول .. هەلم بگهرو له نامیزت مەمکی ئەستیره کان گردهدم.

ئەستیره سووره کان، زهرده کان، سهوزه کان، شینه کان، به نه فسه جیهی کان

ئەي گول هەلم بگهرو له نامیزت،

چاوی پەلکه زیرینه و گۆنای مانگ و گەردنی باران گې دهدم..!

با بنۆشین تابجۆیه نارنجیه کانی خهون

باخۆمان تیر بکهین، له ماچه سپیه کانی به هار.

با ساپسا پانی بکهین، به گهرده ههلمه کانی هاوین.

با پیاسه بکهین، له کۆلانه زهرده لوه کانی پاییز

با سهما بکهین، له سهرا شهخته شووشه بیه کانی زستان

ئەي گری عەشقه و نهوشه بیه کانی شيعر

هه موو ساته کان و رۆژه کان و وه رزه کان و زه مهنه کریستالیه کانت گې دهدم..!

چەندە جوان بوو، ژانە سپیدە بیه کانی - گالیۆ-

چەند بەسۆز بوو، گۆرانیه به جۆشه خه مناکه کەي نارامیه پې عەشقه کەي

«مام تۆم»...!

ره هام که ئەي گول، ویتلم به دوای ساته ئەدیسۆنیه کانی شه وه زهنگ

ویتلم به دوای، لهزەتی شه وه پەردە بیه کانی گیا

ویتلم به دوای، ختوو کەي خه وه خه نه به ندانییه کانی خۆر..!

ویتلم به دوای، شنه ي نه سیمی ئیواران..

په نجه ره کراوه کان..

نالە نالی بارانه کان و تا فگه کان و دره خته کان..!

ئەي گول ئەي نه سیمتر له هه ناسه م،

خه مه ناو ریشمیه له ت له ت بووه کانم، ئەلبوومی سه فه ره سه را بیه کانم

هه گبه له خاچ دراوه کانم... کۆکه ره وه.

من جهسته يه کم له عشق ... بې لیسوه ... بې خوښه وه

له نامیټز هلم بگړه و

غدرتفه يه کم له هه نگوین و

ناسمانیک له نه ستیره و

دهر بیا یه کم له بالنده و

فارغو نیک له سپوم پیټیه ...!

بهخته وهرن، ناخه هه میسه رهنګاوییه که ی «با به نوټیلیه کان»

سهرمه ستن، کورپه نه خشینه نازه نینه لانه وازه کانی سهر شوسته کانی ونبوون

شیرین، پیکه نینه شین باوه کانی شوانی شه مامه شیته کان.

جهرگېرن، زه ماوه ننده مهرگ نامیټزه کانی فه نابوونی قه دهر

ته ی گول ره هام که ..

من له بازبازینه بهرده و امه کانی / بهرد، ناو، درهخت، خوړ ...

له دایک بووم ...!

له گه ل گورانییه کانی په پوله ش بالام کرد.

نم سه فهره پاکیزه ییه په مه ییه چنده جوانه جوان ...!

بهرده و ام ده بن ... گورانییه نه فسوناوییه کانی عشق

ناپړینه وه ... سه مفونیای تاڅکه گهرمه کانی بوون.

کوټایی نایه ... سه فهره کانی «ناو» و غار غارانیی ماسییه کان ...!

بهرده و ام ده بن ... هه موو گورانییه کان، ماچه کان، عشقه کان،

شهره کان، گه مه کان ...!

ناپړینه وه ... موعاناتی ژانه کوشنده ییه کانی شه ودره نګانی مندالیم

ناپړینه وه ... چیرۆکه له رزۆکه شهرمنۆکاوییه کانی هه رزه ییم

بهخته وهرم، بوټه و ساته سوورباوه قورمزیه سوورمه ییانه ی

تیا به عاشق بووم.

عاشق بوونی من له و شه وه ده ست پی ده کات

که له ژورویکی تاریک مؤمیتکی به فریناوی لیتواو لیتو له عشقم داگیرساند

خزانه نیتو دهر بیا یه پر شه پوله له زه تاوییه که ی شه هوه ت.

جهسته یه کی نهرم و شلم شیتلا.

له خه ونه سیحراوییه کان و له سیحره جوانییه کانی مه مک گه یستم ...!

ته ی گول، له نامیټز هلم بگړه ..

من جهسته يه کم له عه شقټيکي ته به دی و شه وانان،
 سه مای زايه ندیت بۆ ده کم و گوزانييه سوورمه ييه کانت بۆ ده لټيم...!
 من هاودلی شنه ی شه ماله ناسکه کان و رټيواره پاکيزه ييه کانم...!
 چ نازاريکه،
 ژانی ژوانه ژه نگر تووه کانی که نار که مہری زه مہنه زه قنه بووتیيه کان؟!
 چ شه و رازيکه، ژانی ژوانه ژاله ييه کانی شه وانه پر ترسه کان...؟!
 شيرينه شيلانييه کان، ده ست له ته شی رساتن هه لئاگرن.
 ده رټسن، نه فسانه ی مژنی مه مکه خه موکييه کان.
 ده رټسن، پټکه نينه به ردینه به ربلاوه نه شکه وتیيه کان.
 چند گونا هه گوناھ...! خاپووربوونی نوکته خه م ره وټنه کان.
 به بالا برانی... «بی به شی و په شټوی و بی که سی و ...» ناوه خه مناکه
 ناله ييه کانی ناو میدی
 نه ی شاه پوریتین رټنواره رټگا سوورباوه کانی نه وین.
 مۆمه له ت له ت بووه کانی له دایک بوونم کۆکه ره وه له ناو له پی ده سته کانم
 دایان گیر سټنه وه.

بابسووتی، سوورمه یی چاوه خه والووه خۆله می شټیبه کانی بیداریم
 با بشله ژنی، دلّه فهواره فوراتییه خوتینه کم
 نه ی گول نارامم که، له باوه شه نارامیبه که ی خۆت هه لټم بگره و
 به فیردهوسی نارامی دلّه نارامیبه کانم بسپټره...!
 موسافیرم.. له مهمله که تټیکی سپی له دایک بووم و به ره وه هه وارگه یه کی
 وه نه وشه یی ری ده کم.
 رټيوارم... خه مه رټيواریبه کان و عه شقه رټيواریبه کان و خواسته
 رټيواریبه کانم له کۆله...!
 چند پاکيزه ن، خه ونه لاوژه ييه کانی سه حه ره متوربه کراوه کان.
 ری ده کم، رټگا فهرشکراوه کانی خه ونه کانم ره نگ ده کم.
 ری ده کم، تا به ده روازه ی نه ټینیبه کانی رټگای هه وارگه دوور دووره
 ره نگا وره نگه کان ده کم.
 کوپه پر له گولّه کان ده دۆزمه وه...!
 با بنه خشټین رټگا کان..
 با ناجوغتر که یین ره نگه کان..

با رهنگاورهنگ تر کهین کهفالهکان..

کهفالی عشقه تامه زرقوییه گهرمه رهونه قاوییه کان
کهفالی شیوهنی مهرگ و زهماوهندی له دایک بوونه وهی دهنگه کان و رهنگه کان
با سه ماگهی سه ماکاره دل په پووله یییه کان گه وره تر کهین
با بریسکه دارتر کهین،
ئهلقهی بووکیتی عشقه دل به سوپه سووتاهه کانی خهلوزی
بسووتینین، خه وننامه ی خه ونه ناخوش ناخوشه کانی.
په راوه فیتلاوییه کان.

بسووتینین، په راوه زهر دباوه فیتلاوییه کانی خه ونه ناخوشه کان
ئهی دل ناسکتر له سه بکی په پووله،
منیش موسافیرم وه کو تو..

له نامیژه قه دیفاوییه ناوری شماوییه کهت هه لم بگرو
منیش هاودلی ریپواره پاکیزه کان و پاکیزه ناسک ناسکه چاوکاله کانم...!
رامه که، ئهی دل ناسکتر له ناسکه فریشته یییه کان
رامه که، با له ره ههنده خرخره خراوییه و له شهوگاره مارانگازاوییه

ته نیا نه بم...!

جهسته عشقنا میزاوییه کهم توژی نامویی له سهر نیشتووه
نامۆم به رامبه ر، بهم زه مه نه خۆل خۆلاوییه خولیاوییه م،
بهم سه فهره سه راوییه عشقاوییه م،
بهم خه رهنده خهنده خهنده خهنده اوییه م...!

نامۆم به رامبه ر،

به جهسته م..

به ههسته م..

به خه ونه کانم..

به رازه کانم..

نامه وی نا، ته نیابم له شهوگاره په نهانییه بی رهنگه کان...!

نامه وی له ساته موچرکنا میژه کان،

له گوشه ی ته نیایی شه راوی مهرگای بنو شم.

با ویران کهین.. گوشه ویران ویرانه کانی ته نیایی.

با ویران کهین... گوشه ته نه ته نهانییه کانی نامویی.

ئەى غورىه تتر له زەمەن با بسوتیتین، کاژە نامۆییەکانى تەنیاىى.
 بارى بکەین، روو و کەرنه ئالە رەنگالەییەکانى زەمەنە ئەرخەوانییەکان
 با رى بکەین بەرەو بە خونچەتر بوونى زەمەنە ئەرخەوانییەکانى خەون
 نەوہستین بەدیار، شەریە قەوزە گرتووہ بەردینییەکانى تەژى تەژى
 لە سەمفۆنیا یە خەمۆکییەکان.
 نەوہستین بەدیار، قەوزە وشک ھەلاتووہکانى دەورەى شەریە کۆنەکانى
 تەژى تەژى لە ساتە،
 شەرمناوییە کوشنداوییە بى گوناھییە رۆژھەلاتییەکان...!
 با برۆین ئەى گۆل،
 لە نامیژت ھەلمبگرەو نامەوئ تەنیا بام
 من سەفەریم،
 موسافیرەکانیش، گەر لە نامیژى گۆل رى بکەن.
 بەدوا مەنزەگەو بە رازە گۆل گۆلییەکانى دلى خۆیان دەگەن...!
 من ریبواریم،
 ریبوارییەکانیش، گەر بە بازى ناسکە ناسکۆلە چاوتیژە گۆل

پاکیزەییەکان رى بکەن..
 بەدوا مەنزەگەو بە رازە گۆل گۆلییەکانى دلى خۆیان دەگەن...!
 ئەى نازدارتر لە رازەکانم،
 رازى دلم بخوینەوہ...،
 رەھایی بوونم لە خاچ مەدە.
 خەونە قورمزییە عەشقاوییەکەم، لە خاچ مەدە.
 گۆلە گیان، دلب خ ش ن دە ب... دلب خ ش ن دە...!
 ئەى گۆل،
 لە نامیژت ھەلم بگرەو لیم گەرى،، تا ئەبەد،
 لە کەنار مەمکە بەرسیلەییەکانت رابکیشم و ماچیکى ھیتندە وەنەوشەییەت
 لى بکەم..
 تا جەستەم تەژى تر دەبى لە عەشقە وەنەوشەییەکانى
 گۆلە وەنەوشە وەنەوشەییەکانى وەنەوشەیی...!

مانگی ۱۱ ی ۱۹۹۷

سهه تايه ائ بو خهه سهيه كانماه

❖ عشق و بهانه تي ناو ييشكه شه به...
نوانه ي له ماله كاتياه كوواني عشق ده ليئه.
ماله كاتياه پراويه له به خته وه ي...
نوانه ي به وه هوارگه يه ائ ده پوه، كه مرؤفه كا له ويند ه ي
به ره هاي سه ما ده كه و كوواني ده ليئه و ينده كه نه.
نوانه ي له كو شه شوو شه به نه جرا خانيه كاتي عشق.
سو زانيم ره خونه روو باره كاتياه ... سه به ته يه كه له تر يفه.
ماند و نه له باراه.
بالا زانيم رو شه ننگه بيم رو سنه و به ريم له هر گ...!

نال سهه